ANUL II. — No. 325

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării No. 23364/938

6 Pagini 3 Lei

Joi 7 Aprilie 1938

BUNA VESTIRE

ZIAR LIBER DE LUPTĂ ȘI DOCTRINĂ ROMÂNEASCĂ

Redactor-șef
MIHAIL POLIHRONIADE

Directori:
DRAGOȘ PROTOPOPESCU
GRIGORE MANOILESCU

Redacția și Administrația:
BUCUREȘTI
Bulevardul Elisabeta 12, etaj II.

TELEFOANE: Direcția, Redacția . . . 4.84.34; Administrația . . . . 4.85.82; Tipografia 4.77.56

Cont C.E.C. Nr. 1256

ABONAMENTE:
Comune urbane: 1 an Lei 700; 6 luni » 350; 3 luni » 175
Comune rurale: 1 an Lei 500; 6 luni » 250; 3 luni » 125

Probleme de învățământ

Odată cu tendința de de-politicianizare a vieței publice, lumea se pare că nu are ce face și se pasionează după problemele de învățămînt.

Nu o pot spune fără un zîmbet. Pînă mai eri Dr. Anghelescu, fostul ministru al Educației Naționale era acuzat că prea face caz de învățămînt. Analfabetismul care încă ne așează printre cele din urmă țări depe fața globului, nu era niciun argument pentru blazați.

Ei vedeau la Educație un om care o vieață întreagă nu s'a ocupat decît de învățămînt, l-a deparazitat pe cît s'a putut de politicianism, l-a chivernisit cu școli și personal dăscălicesc, l-a naționalizat mai mult decît se știe și mai ales se spune, — și toate acestea îi jenau... Un om serios jenează în țara romînească. Atunci cînd mai e și muncitor, devine incomod; cînd e fanatic, e deadreptul primejdios.

Haide atunci să-i bagatelizăm opera cu un surîs, haide să i-o surpăm cu denigrarea.

Am auzit colegi de-ai mei spunînd: I-a lasă-mă cu Anghelescu ăsta. Ce atîtea școli, bre? Ne facem ridiculi. Avem mai mulți învățători decît Francezii! — Minți, i-am spus imediat, ca unul ce se întîmplă să știu. Avem 40.000 de învățători în total, iar Francezii, 180.000. Asta-i tot una? — Bine, vei fi avînd dreptate, dar în orice caz, avem mai multe licee decît Francezii. — Minți, i-am spus iar. Francezii au peste 600 de licee, în afară de cele 1.500 particulare; iar noi avem 160. E tot una?

— In orice caz, dragă, recunoaște că în materie de naționalizarea învățămîntului nu s'a făcut nimic. — Minți i-am spus a treia oară, cum se întîmpla iar să știu. Adevărat național-țărăniștii au fost un dezastru pentru învățămîntul nostru în raport cu minoritarii. Dar iar cazi prost! Se întîmplă să viu din Bucovina și atunci află că dacă a fost un om care a încercat să dreagă nenorocirile aduse de alte guverne în învățămînt, acesta a fost mai ales Dr. Anghelescu. In Bucovina dînsul a creiat nu mai puțin de 1700 posturi printre minoritari, mai ales teribilii Ucraineni; iar în cele trei județe secuești nu mai puțin de 4.400, — printr'un sistem așa de romînesc, că aproape e imprudent să-l facem public... Și aceasta numai în ultimii săi 4 ani de minister, după acei ani funești de guvernare național-țărănistă.

Mai deunăzi citeam în ziare că s'au constatat anume județe cu posturi de învățători fără prea mulți elevi și altele cu prea mult elevi și prea puțini învățători. Și că ministerul a hotărît facerea unei ajustări, prin desființarea de posturi acolo unde sînt prea puțini elevi și mutarea lor acolo unde sînt mai mulți. Lucrul se da ca o mare descoperire, măsura, ca un act revoluționar!

Imi pare rău, iar a trebuit să zîmbesc. Bine onorabile, să nu știi d-ta că această ajustare se face la Ministerul Educației de patru ani de zile? Incă de acum patru ani Dr. Anghelescu, observînd periodice disproporționalizări între anume posturi și numărul elevilor—disproporționalizări care în mod fatal se provoacă de timp și împrejurări, a decis ca la sfîrșitul fiecărui an să se întocmească tabele statistice de asemenea fenomene, și anul următor, în conformitate cu aceste indicii și cu rapoartele și dările de seamă în speță ale organelor de control, să se facă ajustările necesare, prin deplasarea posturilor după coeficientul de densitate a populației școlare.

Iată cum se sparg uși deschise în învățămînt. Bine ar fi să le spargem pe cele ceva mai închise...

Și mă refer cu aceasta și la o anchetă pe care văd că o deschide un ziar din Capitală, asupra învățămîntului.

Bine, cît mai multă opinie publică vînturată în jurul problemelor de învățămînt. Dar să nu se uite că cele mai multe din întrebările anchetei în curs au fost rezolvate de actuala lege a învățămîntului secundar, lege care a interesat atît de mult pe ministrul de instrucție francez în vizită la noi, că a cerut să i se traducă spre a se putea inspira la reforma învățămîntului secundar francez.

Alte reforme necesită învățămîntul. Dar acelea, tare mă tem, nu se pot rezolvi prin simple anchete.

DRAGOȘ PROTOPOPESCU

Economice

Legile naturale

In contra evidenții însăși mai sunt mulți acei care cred în armonia vieții economice bazată pe legile naturale descoperite de economia clasică și trâmbițate un secol întreg.

Fără îndoială că era atractivă situația aceasta în care viața economică ne apărea ca un măreț sistem solar și în care, specularea la bursă a cutăror acțiuni, ce reprezentau capitalul unei societăți ce fructifica lenea unor acționari ce petreceau în cluburi și cazinouri, ni se părea că se petrece după legi tot așa de fixe ca ecele care guvernează succesiunea anotimpurilor și ne aduc ghiocei după troenii de zăpadă.

Timpuri s'a însărcinat să ne arate că ne înșelăm și tot el ne oferă, la fiecare clipă, un nou exemplu din care să vedem că persistăm în greșală.

Suntem în plină muncă la câmp. Brațele sunt căutate căci vremea fiecărei lucrări este limitată și odată dusă nu se mai întoarce. Cu toate acestea prețul acestei munci nu este în raport cu prețurile celorlalte mărfuri, în acea stare de echilibru pe care ne-am obișnuit să o credem valabilă după dogmele economice. S'au calculat prețurile la produsele agricole pe ultimii ani (1932—1937) și s'a aflat că s'a înregistrat o urcare de aproape 50 la sută. Indicele 100 în 1932 devine 141 în 1937.

După datele ministerului de agricultură prețul muncilor agricole în 1937 a fost următorul:

SALARIUL PE ZI:	
Palmași bărbați	*41 lei*
» femei	*32 »*
» copii	*21 »*
cu carul	*145 »*
cu plugul	*163 »*
SALARIUL LA HECTAR:	
Aratul	*lei 34*
Semănatul	*» 68*
Grapatul	*» 65*
Seceratul	*» 432*
Cositul	*» 287*
Prășitul	*» 372*

Comparate cu anul 1932 aceste prețuri nu înseamnă decât o creștere de 10—20 la sută la salariu pe zi și de 20—50 la salariu pe hectar. Iată deci și aci un exemplu din care se vede clar că echilibrul nu se stabilește dela sine și că iluzia legilor naturale în fixarea salariului este spulberată. De altfel spulberată trebue să fie și analogia muncă = marfă.

Legea pentru organizarea agriculturei are dispozițiuni care îngăduie reglementarea salarizării. Ele au fost puse în practică pentru prima oară în acest an. Rămâne să vedem cum vor opera în realitate.

M. Dorneanu

Istorie și Destin

Duminică în largul Mării pe un vapor care reprezenta un colț al patriei lor, Germanii și Austriecii dela noi, au pus ultima pecete pe actul care închide un lung proces istoric.

Imi aduc aminte că acum cinci ani, într'un moment în care încordarea dintre cele două țări ajunsese la culme, în ziua când Germania închisese granițele sale către Austria, am întâlnit undeva într'un vârf de munte, deasupra Innsbruck-ului un profesor de liceu austriac.

Când a aflat că sunt român mi-a spus că a studiat cu mare grije în detaliu Unirea dela 1859 între Moldova și Muntenia. A studiat-o pentruca din toate amănuntele ei să tragă nădejdi și încurajări pentru propria lui țară.

«Și am înțeles — spunea austriacul — că dacă micile Principate au fost în stare pe vremea aceia de *atotputernicie* a marilor popoare să înfrângă voința tuturor pentru a-și realiza destinul istoric, nu există putere pe lume care să oprească națiunea germană de a se vedea într'o zi unită».

Astăzi când cuvintele rostite în vârful muntelui s'au adeverit, regret că nu-i mai știu numele profesorului austriac ca să-i pot trimete direct înțelegerea mea pentru bucuria lui.

GRIGORE MANOILESCU

Politica externă

In Cehoslovacia: regrupări interne și îngrijorări externe

de **MIHAIL POLIHRONIADE**

Analizam în articolul publicat ieri aci poziția fizică a Cehoslovaciei: frontiere, situație geografică, structură etnică, posibilități militare.

Sunt lucruri mai mult sau mai puțin cunoscute, mai mult sau mai puțin discutate de presa noastră, dar pe care e bine să le avem în vedere oridecâte ori vorbim de perspectivele Europei Centrale.

Să analizăm astăzi o chestiune căreia presa noastră nu i-a dat importanța cuvenită, aceia a regrupărilor ce s'au produs în sânul minorităților naționale din Cehoslovacia.

GERMANII SUDEȚI

Sunt 3 jum. milioane, locuesc massați în perfectă continuitate geografică cu Reichul, ocupând tot masivul munților Boemiei.

Care sunt sentimentele acestor germani față de statul cehoslovac? E firesc ca ele să fie centrifuge. Dece?

Pentrucă instinctul lor național și idealul lor național îi mână către contopirea cu frații de acelaș sânge, de aceiași limbă, și de aceiași cultură din imperiul german.

Bine înțeles că atâta timp cât Germania era învinsă, dezarmată, slabă, germanii sudeți se încadrau de bine de rău statului ceh. Când însă Reichul național-socialist a început să ridice capul, mișcarea națională s'a întins cu putere printre germanii sudeți.

CELE DOUA TABERE GERMANE

Această mișcare națională s'a cristalizat în «Partidul german al sudeților» *al cărui conducător este* d. Conrad Henlein. *«Partidul german al sudeților» întemeiat în 1933 dobândește la alegerile din 1935 mai mult de 2/3 din voturile germane și e reprezentat în parlament prin 44 de deputați și 23 de senatori.*

Adversarele «partidului german al sudeților» care e îmbibat de spirit național-socialist — erau trei partide democratice germane, foarte reduse ca importanță numerică: partidul agrar *cu 5 deputați,* partidul creștin-social *cu 6 deputați și partidul* social-democrat *cu 11 deputați.*

Aceste trei partide nu numai că recunoșteau integritatea și actuala formă constituțională a statului ceh, dar participau chiar la guvern. Partidul agrar era reprezentat în cabinet prin d. Spina *ministru de stat; partidul creștin social prin* d. Ervin Zojicek *tot ministru de stat; partidul social - democrat prin președintele său* d. Czech *ministru al sănătății.*

Toate aceste trei partide, purtau denumirea comună de partide «activiste» —adică partide care înțeleg să «activeze constructiv» — și formaseră un «centru activist» *destinat să coordoneze acțiunile lor.*

ANSCHLUSSUL ȘI CONSECINȚELE LUI

Anschlussul schimbă complect situația politică a germanilor sudeți.

D. Conrad Henlein lansează imediat după anschluss un apel în care cere tuturor sudeților să se ralieze mișcării naționale reprezentată prin «partidul german al sudeților».

D. HODZA

Față de noua situație a națiunii germane și de acest apel partidul agrar german se retrage din «centrul activist» iar la 22 Martie reprezentantul său părăsește guvernul.

Cei 5 parlamentari agrarieni se alipesc grupului parlamentar al germanilor sudeți.

Peste două zile partidul creștin-social procedează la fel, rezervându-și însă o mai mare libertate de acțiune.

Așadar partidul d-lui Henlein numără azi în Camera cehă 55 de mandatari și poate pretinde cu drept cuvânt că reprezintă poporul sudeților.

In sfârșit noua situație hotărăște chiar pe social-democrații germani să se retragă din guvern și să-și aleagă un nou șef, pe d. Yoksch.

Așadar în guvernul cehoslovac germanii nu mai au niciun reprezentant.

Iar mai bine de 80 la sută din populația sudetă cere astăzi autonomia.

ATITUDINEA CELORLALTE MINORITĂȚI ȘI A SLOVACILOR

Bineînțeles că ungurii, rutenii și polonii caută și ei să profite de actuala conjunctură cerând și ei drepturi care merg până la autonomie.

Dar hotărîtoare e mai ales atitudinea slovacilor. Un partid foarte puternic, acel al abatelui Heinka, e partizan declarat al autonomiei. Firește nu se poate spune că are toată populația slovacă alături de el. Totuși însăși faptul existenții lui arată că slovacii nu sunt cu toții partizani ai unei republici unitare cehoslovace.

MANEVRA CEHA

In această situație: cu 3½ milioane de germani care cer autonomia; cu alte 2 milioane de unguri, ruteni, polonezi care o cer și ei; cu 2½ de frați slovaci frământați și ei de tendințe autonomiste; cu frontiere colosale ca întindere, prost desenate, greu de apărat; cu amenințarea celor 75 de milioane de germani care-i încercuesc; e firesc ca Cehoslovacia să încerce a para atacul și dezagregarea prin concesiuni oportune.

De altfel de la Londra i-au sosit insistente sfaturi de conciliantă.

Se pare că guvernul ceh lucrează la o «Magna Charta» a minorităților. Că această «Chartă» va fi concepută în termeni foarte liberali nu încape discuție.

Intrebarea e, va satisface ea minoritățile — care să nu uităm însumează 40% din populație — va

(Continuare în pag. III-a)

Fascismul englez

de **ALEXANDRU M. RANDA**

I

Parlamentarismul englez e mai puternic decât cel american sau francez. Ii lipsește, poate, avântul francezului, entuziasmul rasei galice, care se afirmă chiar și în revoluția masonică dela 1789; îi lipsește, ce-i adevărat, antitradiționalismul tipic al americanilor. In schimb, parlamentarismul englez a devenit însuși o tradiție străveche și istorică a evoluției specifice engleze. In Italia, în Germania și pretutindeni pe continent «sufragistul» e discreditat ca «marfă de import». In Anglia însă, dușmanul parlamentarismului nu dispune de acest argument sugestiv. Căci tocmai din Anglia iradiase odinioară ideia parlamentarismului, care a cucerit în decursul veacului al XIX-lea nu numai Europa, dar și lumea întreagă. Nicăeri parlamentarismul nu nu este mai puternic înrădăcinat de cât pe solul insulelor britanice; și tocmai din această cauză distrugerea citadelei lui principale este de extremă importanță.

Nu încape nici o îndoială, că, odată cu căderea parlamentarismului în țara lui de origină, se prăbușește definitiv autoritatea lui universală. Dacă imensul imperiu mondial britanic, stăpânind un sfert al globului, ar trece la un regim autoritar, sectorul antiparlamentar ar îngloda peste jumătatea omenirii. In cazul acesta sistemele politice din Franța și America, copiate la sfârșitul veacului al XVIII-lea după cel englez, nu ar mai fi în stare să reziste. Precum biruința lui Mussolini galvanizează lumea mediterană, precum biruința lui Hitler redeșteaptă lumea nordică, tot astfel o Anglie fascistă ar însemna cel puțin o transformare structurală a lumei noui.

Chiar azi, mulți observatori, nu numai englezi, dar și străini, consideră promotorul fascismului englez, Sir Osvald Mosley, ca o personalitate serios comparabilă cu Mussolini și Hitler. Viitorul va arăta, dacă aceste afirmații, azi bineînțeles departe de a fi unanime, se vor confirma. In orice caz, ideologul, oratorul și organizatorul Mosley nu trebue trecut cu vederea.

Aristocratul englez împarte soarta soldatului cu fiul de fierar italian, cu fiul de vameș austriac. Avionul tânărului ofițer e doborît de artileria antiaeriană germană. O atrofie a piciorului drept îl legitimează pe Sir Oswald ca fost luptător pe front.

Mosley începe cariera lui politică încă în 1919, deci aproape concomitent cu Mussolini și cu Hitler la vârsta de 22 de ani. Incă nu și-a găsit linia. Intră în parlament ca deputat conservator. Statismul politic al conservatismului nu putea să rămâe lozinca definitivă a unui temperament revoluționar. In anul marșului asupra Romei, devine «independent». Doi ani mai târziu gravitează spre stânga, spre «Labour Party», instalându-se chiar în 1929, ce-i adevărat, numai trecător — pe banca ministerială. Guvernul travailist dezaprobă planurile sale pentru combaterea șomajului. Deziluzionat, Mosley demisionează, renunță la cariera sa brilantă și întemeează «partidul nou», destinat să dinamizeze viața politică engleză. Acest partid, fără idei prea bine lămurite, suferă în 1931 o înfrângere electorală și nu reușește să obțină măcar un singur mandat.

In 1932 Mosley face pasul hotărîtor. La vârsta de 34 de ani, divorțează definitiv de rutina tradiționalistă. In 30 Septembrie întemeează uniunea fascistă britanică. Au trecut zece ani dela marșul asupra Romei și avalanșa hitleristă începe să submergeze stăvilarele democrației germane. Azi, șase ani după întemeere, noul curent se afirmă ca factor politic de importanță incontestabilă. Primele două încercări, de a întemeea grupări fasciste, n'au găsit răsunet în opinia publică britanică. «**British Fascists**» și «**Imperial Fasicists League**», conduse de colonelul **Wilson** și căpitanul **Leese** n'au ajuns decât abia la 10.000 de membri înscriși. Partidul lui Mosley atinge însă un milion. Avânt care se datorește aproape eclusiv «leader»-ului său.

Tineretul adoră pe aviatorul de războiu, boxer și mânuitor de spadă; origina lui îi asigură simpatiile conservatorilor; dar tânărul aristocrat e prea pătruns de necesitățile sociale ale veacului nostru, pentru a nu găsi în inimile muncitorilor răsunetul pe care îl merită.

(Continaure în pag. III-a)

Eroi polari No. 1, 2, 2 bis... etc.

Există, la Paris, un cinematograf din Cartierul Latin, lângă «Panthéon» (cinematograful se numește dealtfel tot așa) care se specializase acum câțiva ani în prezentarea exclusivă a filmelor sovietice. Alături de locașul în care își dormeau somnul etern vechile glorii ale Franței, ecranul acelei mici săli (cu locuri foarte scumpe: produsul destinat tot propagandei!) difuza sonor și vizual gloriile cele mai actuale ale U. R. S. S.-ului. Acum vreo doi ani am văzut acolo un film care se chema «Odiseia Celiuskin»-ului. Nu știu dacă a rulat la București, dar la Paris știu că s'a bucurat de deosebite onoruri și de o reclamă furtunoasă.

Ce a fost «odiseia» vasului «Celiuskin» se știe, dealtfel. Expediția polară sovietică, sub conducerea profesorului Otto Schmidt, pornise pe corabia cu acest nume, ca să ierneze cât mai aproape de Polul Nord. Asta era prin 1932, și pe vremea aceia avionul nu servea încă la asemenea scopuri. Prinsă între ghețuri de venirea iernii, corabia a rămas blocată, undeva, în tăcerea boreală.

Pe bord, echipajul, — că doar pentru asta venise, — își vedea de «cercetările științifice» pentru care fusese trimis». Dar la un moment dat presiunea banchizei a devenit atât de mare încât corabia a crăpat și a început să se sfarme.

Oamenii au debarcat în grabă, stabilindu-și campamentul pe ghiață. In vremea aceasta «Celiuskin»-ul se scufunda. De unde a urmat că, — nemai având cu ce se întoarce, — a trebuit să se organizeze o «expediție de salvare». Și exploratorii, în frunte cu profesorul Schmidt, s'au întors în Rusia, întâmpinați cu un indescriptibil entuziasm. Indescriptibil, vorba vine, căci filmul în chestie îl descria foarte complet și foarte liric. Era, în adevăr, impresionant. Și barba lui Otto Schmidt flutura extrem de emoționată, fotografiată în toate unghiurile posibile, de zeci și zeci de ori.

In special momentul când Otto Schmidt era proclamat «erou sovietic» făcea ca mica sală pariziană să devină un focar incandescent de entuziasm.

Dar anii au trecut și mi-am adus aminte de această scenă și de acest film, văzând mai eri, într'un «jurnal sonor», vederi luate cu ocazia reîntoarcerii în Rusia a lui Papanin. Papanin, nu știți? este noul «erou sovietic», aviatorul care a iernat pe o banchiză polară, vreo opt luni (iarna e lungă la pol!) Figura lui, cu o mustață à la Stalin, era arătată de vreo douăzeci de ori. Dar, o clipă, fugară, apărea lângă ea și o figură bărboasă: Otto Schmidt, fostul explorator polar și mai ales fostul «erou sovietic».

Fost, în adevăr, căci, chiar a doua zi, — adică alaltăeri, — o telegramă dela Moscova ne anunța că profesorul Otto Schmidt a fost arestat, sub acuzarea de a fi «sabotat» expediția lui Papanin, furnizându-i niște lămpi de proastă calitate, mi se pare. Și acuzatorul era însuși Papanin! După ce se fotografiaseră alături, în clipa rapatrierei lui Papanin, cei doi «eroi polari» nu se mai întâlniseră decât în sala tribunalului, dar față în față, unul cu degetul întins, necruțător, altul cu barba abătută, învinsă.

«Eroul polar Nr. 1», profesorul Schmidt se bucurase de glorie vreo patru ani.

Nimic nu se mai făcea fără părerea lui, în materie de explorațiuni polare. Prestigiul lui creștea tot mai mult. Prea mult Atunci a apărut «eroul polar Nr. 2», Papanin.

Și fostul erou polar și-a pierdut, odată cu numerotația, și soclul. Acum e la închisoare. Meditând probabil asupra noțiunei — cu atât de vagi contururi, — de «sabotaj». Și, mai ales, asupra valorii atât de trecătoare, atât de puțin importante, — în anumite regimuri, — a ideii de eroism. «A fi mai mult sau mai puțin erou»... Ce temă de monolog pentru un viitor Shakespeare sovietic, nu-i așa? Azi ești erou, mâine saboteur. Depinde de cum știi să-ți dozezi popularitatea. Nu cumva să fie prea multă; hei, profesore, asta e sabotaj!

Pentru moment, există un «erou polar Nr. 2». Pe când «eroul polar Nr. 2 bis», domnule Papanin?...

Ion I. Cantacuzino

Regizorul execuțiilor în serie

Nu s'a sfârșit bine ultimul proces la Moscova și altul este pe rol. Să fie aceiaș foame populară din Revoluția franceză, care aduna mahalaua Parisului să se distreze cu mecania satîrului luisian (pe nedrept numit ghilotină, căci Guilotin a cerut un obiect de execuție rapidă, din milă, iar Louis l-a confecționat)?

Parisul acelor vremuri putea trăi această foame colectivă, pentrucă lipsia regizorul. Marele regizor pe care-l are Moscova de astăzi. Moscova care trăește în serie spectacolul proceselor sub teroare și al execuțiilor urgente. Moscova este înfometată de procese senzaționale, cum este vulcanul în mistica japoneză. Foarte curioase procesele acestea.

Foarte curioase, pentrucă în fața tribunalelor n'au compărut oameni în viață: acuzații muriseră dinainte de a fi fost executați, muriseră dela interogatoriu, intraseră deja în cavoul vieții de apoi. Acuzatorii de ieri au luat apoi locul acuzaților de alaltăeri. Acuzații de mîine vor fi acuzatorii de ieri. Și așa mai departe, căci există un fel de ștafetă a morții. Regimul marelui regizor al execuțiilor în serie. Omul care le conduce cu înfrigurarea panicei. Omul care ucide pe prietenul intim de adineauri, ca nu cumva să-i devie dușman peste o oră.

Sistemul e simplu și mortuar dela început: o invitație ambasadorilor căzuți în disgrație, să se prezinte în cetatea morții. Moscova.

Souritz, ambasadorul sovietic la Paris, a fost invitat la o «conferință».

Maisky, ambasadorul sovietic la Londra, a fost invitat să se «explice» în niște negocieri.

Troyanovski, ambasadorul sovietic la Washington, a primit și el o invitație la «bal».

Insă ambasadorii și-au anunțat demisiile. In definitiv actul lor este o poliță pentru viață. Acum când Moscova însetată de sînge, nemaiputînd executa bărbații, cari refuză să mai vie din străinătate, ucide 11 soții ale foștilor demnitari trecuți prin furca morții.

E un aspect inedit al regimului sovietic.

Femeile la rînd.
Pe cînd copiii?

Ion Băleanu

BUNA VESTIRE literară, plastică, teatrală

Fragment dintr'un tablou pictat pe ardezie, din secolul XV, sfărâmat de comuniști, în Spania.

Arta martiră!

Războiul spaniol se apropie de sfârșit în momentul când scrim rândurile acestea, legionarii lui Franco au și simțit aerul sărat și rece al Mediteranei.. Mâine va fi pace și liniște peste Spania însângerată! O liniște grea ca după moarte. Se va încheia atunci bilanțul a doi ani de războiu fratricid. Și bilanțul nu va privi cum s'ar crede numai Spania, ci întreaga omenire! Toate păcatele, toate josniciile, întreaga ură și bestialitate de care este capabil sufletul omenesc — acest necunoscut chinuitor! — au vorbit, s'au exprimat liber, fără nici un fel de frâu, într'o țară care are totuși în urma ei o civilizație care a întrecut un mileniu... E îngrozitor de trist pentru omenire, bilanțul acestui războiu civil! Am răsfoit cu groază zilele acestea un album întocmit de marea revistă franceză „L'illustration", al treilea dintr'o colecție care privește în deaproape grozăviile petrecute în Spania.

Văzând acele morminte sfărâmate, acei Hristoși care-au servit ca țintă comuniștilor, și acele blânde Madone înlăcrimate care-au pierit în flăcări, am avut viziunea adevăratului și ireparabilului dezastru pe care l-a suferit omenirea!..

Nu ne îndoim că Spania de mâine va renaște cu vigoare ca să șteargă păcatele și rătăcirile trecutului! Viața socială, economică, financiară, militară, va pulsa mai vie, mai aspră... Orașele dărâmate se vor reface din temelii, drumuri noui vor brăzda peninsula dela un capăt la altul. Alte orizonturi se vor deschide mâine pentru Spania lui Franco. Și totuși... ceva din sufletul ei trecut, ceva din ardoarea, din sfințenia și din grandoarea de altă dată, nu se va mai reîntoarce niciodată!

O mare parte din operele de artă — acea incomparabilă artă spaniolă! — au fost pângărite, incendiate, distruse, sgâriate cu vârful baionetei. Arta aceasta în care trăiau atât de expresiv toate contradicțiile sufletului spaniol, toată ardoarea și tot misticismul unui popor consolidat în umbra mânăstirilor, a suferit enorm! E destul să vezi acele capodopere macerate și pângărite acum, datorită lui El Greco, lui Van der Weyden și atâtor alți artiști necunoscuți din diversele școli de artă, care au înflorit pe pământul spiritualizat al Spaniei catolice. Iată această „Fecioară a durerii" a lui Van der Weyden, din școala flamandă, înainte și după distrugere. Imagine vie a durerii omenești, ea străbătuse veacurile acolo într'un colț liniștit al muzeului din Toledo, până când într'o zi au venit fiarele și i-au sgâriat fața și ochii plini de atâta expresivă durere în fața unui eveniment pe care inima ei de mamă și de femeie, nu putea să-l înțeleagă în altfel!.. Sau pe această enigmatică și superbă „Magdalenă" aflată în biserica „Magdalena" din Cortegana, în provincia Huelva, cu mâinile împreunate, cu figura ei superbă strălucind de o frumusețe, detașată cu totul de pământ, desfăcându-se parcă din cerul acela tragic și sumbru, incomparabilele ceruri ale lui El Greco... Tabloul a dispărut în flăcări în timpul când ardea biserica... Portretul cardinalului Tavera datorit tot geniului lui El Greco, a fost sgâriat și crăpat cu cuțitele și tot așa un admirabil portret în ulei al lui Cristofor Columb, aflat în mânăstirea La Robida în Huelva... Dar lista e lungă și tragic de tristă...

Sculpturi în lemn, în alabastru, în marmură, în argint, au fost distruse, sfărâmate și întinse pe dalele de piatră ale mânăstirilor, transformate în garaje de automobile. Bibliotecile au fost răvășite și arse... erau doar obiecte fără nici o valoare! Mormintele au ofst profanate și devastate — așa cum s'a întâmplat în biserica Sf. Mihail din Toledo — iar oasele au fost aruncate în batjocură... Tragică reîntoarcere la vremi de barbarie și trist document pentru cunoașterea sufletului omenesc martiriul pe care-l suferă arta în Spania creștină... E umilitor și nespus de trist aceasta pentru vremea noastră!

Emanuel Voinescu

In curând

Antologia tinerilor poeți bucovineni

de

Mircea Streinul

CUIBURI DE LUMINA

EXISTA pe aproape de București la Cernica, un monument de artă unic în Muntenia. E vorba de vechea mânăstire Cernica restaurată la începutul veacului trecut de Starețul Gheorghe și pictată de meșterul Fotache. Proporțiile vaste ale bisericii și valoarea picturii ei fac din ea unul din monumentele cu cari întotdeauna ne vom putea mândri. Totuși sufletul nostru ne este întunecat de o veste, a cărei seriozitate încă nu am verificit-o pe deplin. Și anume, am auzit că ar fi vorba să se dărâme acea biserică, monumentul lăsat neamului românesc și Bisericii ortodoxe de către unul din cei mai vrednici și mai pioși fii ai lor, Starețul Gheorghe, care din ruină și bălării, cu credința lui mare a înviat locașul părăsit. Nu credem că lucrul acesta ar putea fi adevărat. Din mai multe motive: nici în stăpânirea noastră, nici între români nu se află un dușman așa de mare al Bisericii și al podoabelor vieții istorice a românilor. Sufletele noastre s'ar lumina convingându-ne că nu este vorba decât de un svon neserios.

ARON COTRUȘ este unul dintre poeții noștri cari s'au afirmat mai precis în ultimul timp, aducând cu îndrăzneală în aerul efeminat al literelor noastre un vers colțuros, abrupt, de primitivă și năvalnică pornire interioară. Un poet de luptă? Poate. Un poet de atitudine? Iarăși posibil. Și mai mult decât acestea este un poet al afirmărilor directe, în afara oricărei poetici a unor impulsuri de viață cari sfarmă orice încercare de ordonată simetrie sau prea căutată expresie. Aron Cotruș nu evită succesiunea neologismelor și cuvintelor neaoșe în acelaș vers, nu se sperie de o cacofonie, nu cruță nimic nici celui mai discret estetism. Insuși titlul ultimei sale broșuri, *«Peste prăpăstii de potrivnicie»* deși greu de pronunțat, este foarte semnificativ pentru întreaga lui poetică (în mare măsură pornită, sub semnul unei conaturalități poate, din poezia lui Ady Endre, violentul poet ungur). Poezia lui Aron Cotruș, lavă fierbinte și rareori incandescentă este într'un fel corolarul ardelenesc al poeziei lui Coșbuc, care nu a isbutit decât formal să realizeze o poezie. Tensiunea interioară a lui Aron Cotruș, corespunde într'o măsură pasiunei formale a lui Coșbuc. Uneori, din tainele creației răsar în poezia sbuciumată a poetului ardelean, crescut în mitul veacului XX, inscripții lapidare cari vor rămâne neșterse în memoria noastră.

„GÂND românesc», revista unui profesor de mult și entuziast suflet, d. Ion Chinezu, a apărut într'un nou număr, în colaborări frumoase și bine-alese. Remarcăm versurile, proza, cronicile — adică întreaga publicație. Proza părintelui Ion Agârbiceanu—un fragmeit din masivul roman «Sectarii», apărut recent la «Cugetarea», — interesantă ca deobiceiu.

S'au împlinit cincizeci de ani dela moartea lui Labiche, autorul atâtor vodevoluri clasice, pe care Surcey îl admira mai mult, decât pe toți contimporanii lui dramaturgi. Cu ocazia aceasta «Comedia Franceză» i-a reluat cea mai celebră comedie. «Un chapeau de paille d'Italie». Montată de Baty cu mult fast, în decoruri de epocă, piesa a aflat însă rezistența criticei, pe chestiuni de principii pe cari le împărtășim cu totul.

Iată ce spune Maurice Martin de Gard în «Les nouvelles littéraires»:

«La Comedia Franceză acest vodevil cântat te nimește, ca să nu zicem mai mult. S'a cheltuit o sumă destul de nebună, pentru montarea piesei. Dacă publicul îi face același primire ca pentru «Le Chaudelier», Comedia franceză nu va pierde nimic, din punct de vedere material, va câștiga chiar, dar să vorbim sincer: nu pentru asta e făcută, și mai ales a fost refăcută. Dacă este un teatru comercial, dece i se mai acordă o subvenție?»...

Rândurile cari se potrivesc perfect și în alte împrejurări analoage și autochtone. Nu vi se pare?

EDIȚIA critică a lui Al. I. Odobescu, prezentată de prof. Scarlat Struțeanu, constitue un frumos act cultural.

Ediția conține: Mihnea Vodă cel Rău, Doamna Chiajna (cu prefețele), Pseudo-Kinegheticos și o parte din corespondența lui Odobescu.

Interesant este punctul de vedere conturat în jurul junimismului lui Odobescu, scriitorul de cea mai clasică atitudine stilistică în literatura română.

ULTIMUL nr. din «Universul literar», din care d. C. Fântâneru a făcut o publicație interesantă și utilă, aduce în ultimul număr o prezentare a lui Peter Neagoe, un articol intitulat «Istorie și artă», de d. Mihail Polihroniade, schița «Casa de peste drum», de d-șoara Zoe Felea, care stăpânește un stil limpede, drept, «Lecția de singurătate», scrisă condensat de Vintilă Horia (poetul unor prețios-breroce «Procesiuni», cari au însemnat alături de «Endymion»-ul lui Ovid Caledoniu o isbutită realizare lirică), articole de d-nii M. Niculescu, Gr. O. Ioan, Radu Stelorian, etc. Articolul d-lui Victor Popescu, stilizat, și e frumos că s'a apropiat de Bach, — ceeace e foarte greu. — Remarcăm cronicile minuțios lucrate de d. C. Fântâneru.

CĂRȚILE didactice sunt alcătuite de multe ori ca vai de ele. Sunt, însă, și excepții și, una din ele e și un voluminos «Manual pentru capacitate, definitivat și înaintare», lucrat de B. Jordan și alți pedagogi pricepuți, apărut la «Cugetarea». La aceeași editură au apărut și două interesante monografii, de L. Predescu, despre Barbu Delavrancea și Duiliu Zamfirescu, foarte utile tineretului școlar. Recomandabilă e și «Cartea serbărilor școlare».

Tablou din secolul XVI distrus de comuniști la Posadas (Cordoba), în Spania

Pagini uitate...

Aceasta este pare-mi-se, *școala dramatică*, care ne trebue nouă și care ne-ar aduce foloase repezi și reale.

. . . .

Pe lingă acele clase practice și în permanență active chiar pe scenă, ar fi foarte necesar a se adăoga câteva cursuri literare și istorice făcute de oameni distinși. Acele cursuri ar complecta educațiunea actorilor prin noțiuni de istorie, de literatură, de estetică, și mai ales de acea știință socială și artistică ce corsistă întru a iniția pe auditori la deosebitele manifestațiuni ale culturei omenești, în uzurile și în viața publică și privată a societăților. Acestea toate sunt noțiuni accesorii care, dacă nu dau unui om talente dramatice, dar cel puțin îi înlesnesc priceperea din punctul de vedere literar, istoric și chiar moral, al rolurilor ce pot să-i fie încredințate.

. . . .

Să se dea teatrului național caracterul respectabil și temeinic ce i se cuvine.

Să i se asigure existența cu mijloace bănești care să permită a nu sacrifica nici una din exigențele artistice și literare ce sunt neînlăturate de o adevărată instituțiune dramatică de folos public.

. . . .

Să se asigure artiștilor noștri merituoși, o retribuire fixă și suficientă pe cât timp vor putea lucra pentru teatru, și o recompensă cuviincioasă după a lor retragere; iar tinerilor aspiranți să li se dea în teatru o educațiune practică și tot deodată mijloace de subsistență ca să nu fie obligați a-și împărți activitatea între studiul artei și alte lucrări absorbitoare, de natură diferită, și nu totdeauna — mai ales întrucât privește sexul slab și frumos, — corespunzătoare cu idealul eteric al artei. Să se înalțe, într'un cuvânt, teatrul din starea lui actuală, care este numai o nesigură și în veci șovăindă întreprindere a unor artiști asociați și lăsați cam în voia întâmplărilor, la gradul unei instituțiuni în care *Literile* și *Artele*, adică desvoltarea intelectuală a limbei și a gustului estetic al Românilor, își vor avea unul din cele mai luminoase și mai călduroase ale lor altare.

ALEXANDRU ODOBESCU
«Școala dramatică» (1888)

Din alte vremuri...

Un schimb de scrisori...

Deși Gutemberg inventase încă din preajma anului 1440 tiparul, în Țările Românești multă vreme încă, după această dată hotărâtoare pentru destinele omenești, noua invenție rămăsese necunoscută. In ținuturile noastre înflorea încă migăloasa artă a călugărilor ce-și treceau zilele copiind cu deosebită artă și îngerească răbdare cărțile religioase. Deabea în 1508 apare prima carte tipărită pe pământ românesc; «Liturghierul slavonesc» început de meșterul Macare sub Radu cel Mare și terminată sub Mihnea cel Rău. Aceasta este prima lucrare cunoscută până astăzi. Macarie mai tipări în 1510 un «Octoih», în 1512 un «Evangheliar» și în 1535 alt «Octoih».

După Macarie apare un alt tipograf Dimitrie Liubavici care scoate la Târgoviște în 1545 un «Molitvelnic slavonesc» iar în 1547 un «Apostol» slavonesc sau «Praxiu». Cu acest «Praxiu» orice nouă știre asupra tipografiilor românești încetează până la apariția lui Coresi «diaconul» care tipărește în timp de un sfert de veac o serie întreagă de lucrări dintre care 18 ne sunt cunoscute. Coresi își începe activitatea la Târgoviște și apoi se mută la Brașov. De unde până acum toate cărțile erau tipărite în slavonește Coresi este primul care la 1561 tipărește prima carte românească cunoscută până astăzi «Evangheliarul românesc».

Coresi nu a tipărit însă numai în românește. Astfel «Triod Penticostariu» tipărit la Târgoviște la 1558 este slavonesc, «Evangheliarul» tipărit la Brașov în 1560—1561 este românesc, alt «Evangheliar» tipărit tot la Brașov în 1562 este slavonesc, «Tâlcul Evangheliilor» tipărit la 1564 la Brașov este românesc, «Sbornicul» tipărit în 1569 este slavonesc, «Psaltirea» tipărită la Brașov în 1570 este românească, «Octoihul» tipărit la 1570 este slavonesc, «Psaltirea» tipărită la 1577 este și în românește și în slavonește, iar o altă «Psaltire» pe care o tipărește tot în 1577 este numai în slavonește.

In 1578 apare «Triodul slavonesc» cuprinzând cântările ce se fac în Păresimi, postul cel mare al Paștelor. Cartea scrisă de Coresi împreună cu 5 ucenici din porunca lui Alexandru Voevod și a fiului său Mihnea Voevod, este începută la 24 August și sfârșită la 26 Martie. Locul unde a tipărit Coresi acest «Triod» slavonesc nu se cunoaște încă.

Iată epilogul, scris în slavonește, și reprodus după «Predosloviile cărților românești» de Aurelian Sacerdoțeanu.

«Atotvăzătorului și prea fericitului Dumnezeu slavă și mărire. Celui ce face să se săvârșească orice lucru bun care începe dela dânsul, aceluia slavă și putere în vecii vecilor. Amin.

După acestea dar, dumnezeeștii bărbați Damaschin și Iosif și Cosma și Teofan, inspirați de sosirea Sfântului Duh, ne-au predat nouă dumnezeeștile cărți numite Trioade, ca să le cântăm întru Dumnezeirea prea strălucitoare a glasurilor prea sfinte îngerești ale prea lăudatului între cei de sus Dumnezeu.

Din pricina aceasta și de robul lui Dumnezeu Ion Alexandru Voevodul întregei țări a Ungrovlahiei și iubitul meu fiu Ion Mihnea Voevod, am văzut și am înțeles Domnia mea sărăcia și împuținarea sfintelor cărți în țara Domniei mele, și, iubitor de muncă, am dorit să se scrie aceste cărți folositoare de suflet numite Trioade, ca să fie în dar și în cinste sfintelor biserici

Din porunca Domnului Io Alexandru Voevod și a fiului său Io Mihnea Voevod, eu păcătosul diacon Coresi am scris aceste cărți cu 5 ucenici, de la facerea lumii în anul 7086 (1578). Și s'au început aceste cărți a se scrie în luna lui August 24 de zile și s'au sfârșit în luna lui Martie 26 de zile».

Alexandru Christian Tell

Cronica cinematografică

«MONUMENTUL INDIAN»

Se știe că, pe vremuri, filmul mut cu acelaș nume și acelaș subiect a fost un mare succes. Jucau în el Conrad Veidt, Bernard Goetzke, Lia de Putty și Mia May, soția celui care semna regia filmului, Joe May.

Din toți cei de acum vreo cincisprezece ani (și dintre cari numai numele primului mai e în circulație) numai scenarista este aceiași în filmul de acum, Thea de Harbou, autoarea filmelor lui Fritz Lang. Regăsim însă, — mai frumoase în perfecțiunea mai nouă a fotografii, peisagiile de luxuriantă vegetație și arhitectura de fabuloasă bogăție a Indiei. A unei Indii veritabile, nu reconstituită în studio-urile dela Hollywood. Și cu atât mai impresionantă.

Scenariul prilejuiește, cu abilitate, în India, exploatarea tuturor elementelor documentare (vânătoare de tigri, dansuri rituale, etc.) iar în partea acțiunei ce se petrece în Europa diverse numere de senzație, culminând cu un incendiu foarte bine realizat și alternând cu episoade comice; Thea de Harbou își cunoaște meseria, și spectatorii,—cărora li se oferă tot ce place în genere «marelui public», într'o acțiune mereu vie, îi vor fi recunoscători și ei, și studio-urilor germane, care au făcut desigur un efort meritoriu cu această realizare.

i. i. c.

Cronica științifică

Razele cosmice

Se știa de mult că aerul — chiar cu totul lipsit de impurități și apărat de acțiunea oricărei radiații — nu este riguros izolant, ci slab conducător de electricitate. Chestiunea aceasta a părut multă vreme cu totul neînsemnată, și studiul ei a fost trecut cu vederea până ce, într'o bună zi, învățatul Viktor Hess, din Innsbruck, arată că această conductibilitate a aerului crește cu altitudinea. Conductibilitatea unui gaz nu poate fi datorată decât spargerii atomilor săi constitutivi în părticele electrizate sau „ioni", spargere numită „ionizare". Pentru a explica creșterea ionizării aerului cu altitudinea, Hess admite că există o radiație necunoscută, care ne vine de sus, radiație pe care el o numește „Hohenstrahlung" sau „radiație de înălțime".

De atunci această radiație a fost studiată în nenumărate laboratoare, de foarte numeroși învățați. Astăzi se presupune că ea ne sosește din spațiile interstelare și i se dă deobiceiu numele de „radiația cosmică", nume propus de americanul Millikan către 1926. De aci confuzia foarte răspândită printre numeroși semidocți (unii chiar profesori universitari) că Millikan a descoperit razele cosmice.

Astăzi se știe că la marginea superioară a atmosferei pământului sosesc părticele extrem de mici, purtând o sarcină electrică și având iuțeli enorm de mari, practic identice cu iuțeala luminii. „Energia" acestor părticele variază între câteva milioane și câteva zeci de milioane de electroni-volți. Ea este astfel mult mai mare decât toate energiile cunoscute pe pământ. Bine înțeles, părticelele cu energie mai mică sunt oprite în trecerea lor prin atmosferă pe când cele cu energie mai mare ajung la suprafața pământului și pătrund chiar până la câteva sute de metri adâncime, așa cum au arătat învățatul german Regener și cercetătorii unguri Barnoty și Forro.

In trecerea lor prin atmosferă, prin mecanisme de care vom mai spune un cuvânt, părticelele acestea cari constitue „radiația cosmică primară" dau naștere altor radiații „secundare" cari le întovărășesc apoi și cari pot ajunge și ele până la suprafața pământului. De aceea studiul radiației cosmice la suprafața pământului este foarte complicat, neputându-se deosebi radiația primară de cele secundare. Pentru a putea desluși problema, se întreprind ascensiuni stratosferice (Piccard) sau se trimit baloane sondă cu instrumente la înălțimi mari (până la 26 km. de către Regener). Se poate astfel studia radiația cosmică înainte să fi străbătut o grosime prea mare de aer.

Natura exactă a radiației primare este încă un mister. E probabil că printre părticelele ei, mai cu seamă printre cele cu energie mai mică, există numeroși electroni și pozitroni, atomi de electricitate negativă și pozitivă. E deasemeni foarte probabil să existe și „protoni" cele mai simple părticele materiale „grele" cu sarcină electrică pozitivă. Unii cercetători au crezut în 1937 că pot identifica și părticele de altă natură, mai grele decât electronii însă mai ușoare decât protonii. Existența acestor „electroni grei" este problema care preocupă în momentul de față pe cei ce se ocupă cu studiul razelor cosmice. Calificativul de „greu" nu trebue să înșele, el fiind cu totul relativ. Intr'adevăr, electronii obișnuiți au o greutate de cam o miliardime din gram. Protonii sunt de vreo două mii de ori mai grei, deci totuși numai de două milionimi de miliardimi de miliardimi de gram. Electronii grei ar avea o greutate intermediară. E drept că la congresul ținut în Octombrie trecut la Paris, tânărul fizician englez Blackett a putut spune în glumă că pe măsură ce experiențele se fac mai precise greutatea electronului greu scade și tinde să se confunde cu aceea a electronului obișnuit. Se vede că chestiunea nu este încă lămurită.

Radiațiile secundare produse în atmosferă de radiația cosmică primară sunt de diferite feluri. Unele sunt electronii rupți din atomii din aer, altele sunt raze de felul luminii și razelor X, însă cu „energie" mai mare, cu „lungime de undă" mai scurtă. In sfârșit printre radiațiile secundare se numără și ceeace autorii englezi numesc „showers" sau „dușuri" de raze cosmice. Acestea, descoperite de Blackett, sunt alcătuite din grupuri foarte numeroase de electroni și pozitroni, creați printr'un mecanism încă destul de misterios atunci când radiația cosmică trece printr'un material greu cum e de pildă plumbul. Blackett a putut număra până la 80 de părticele într'un „duș" iar americanul Anderson până la vreo 600.

Origina radiației cosmice trebue încă socotită ca un mister opac. Niciuna din explicații propuse nu este mulțumitoare. Tot ce se poate spune este că razele nu vin nici din atmosfera pământească nici din soare. Enormitatea energiei puse în joc nu se poate explica prin nici un mecanism cunoscut afară de acela al distrugerii materiei prin transformarea ei în radiație. Că asemenea procese de distrugere ar putea exista în centrul stelelor, nu este pus la îndoială de nimeni. Se pune însă problema cum ar putea ieși razele cosmice din stele, oricât de pătrunzătoare ar fi ele. Pentru a scăpa de orice contrazicere s'au propus teorii după care razele cosmice ar fi rămășițele unei alte lumi, părticele produse acum vreo câteva miliarde de ani, pe timpul când universul era tânăr și pe când se produceau în el, procese de distrugere și creare ale materei mult mai frecvente și mai catastrofice decât astăzi. Invățatul belgian abatele Lemaître a încercat să clădească pe această bază o teorie ce pare mai puțin schioapă decât celelalte.

Se vede dar cât de interesantă este radiația cosmică. Pe de oparte ea ne dă un splendid material de studiu al condensărilor enorme de energie, iar pe de alta ne deschide probleme de cele mai variate asupra originilor universului.

Gheorghe Manu
Doctor în științe

PE URMELE TRAFICANȚILOR DE AUR

Banda contrabandiștilor la pușcărie

Cum s'a produs arestarea gangsterilor aurului românesc.-- Inlături cu mușamaua.-- Ghinionul unui candidat de deputat

— „Excelența Sa, soțul meu“ - ministrul Xeni - a fost dus la Văcărești —

O senzațională anchetă a ministerului de industrie la întreprinderile din nordul Ardealului

Exprimam ieri bănuiala că se încearcă mușamalizarea afacerii recent «descoperite» a traficanților de devize și a contrabandiștilor de aur. Astăzi pentru noi nu mai e o bănuială, nu e o întrebare de avertisment, ci e o dureroasă constatare: se întinde mușamaua peste gangsteriada bandei lui Flavian, Xeni și Lică Erlich!

Citiți, din curiozitate, reportagiile apărute ieri după amiază, ieri seară și azi de dimineață în unele ziare și veți constata că toate sunt ori pledoarii meșteșugite în favoarea celor implicați până acuma ori digresiuni și înlănțuiri de fapte secundare menite să producă o evidentă acoperire a principalilor vinovați, înlocuiți — așa de dragul opiniei publice — cu o serie de «responsabili» tip Acarul Păun. Opera de conrupție a fost precedată de unele încercări de șantaj, cari ar trebui să constitue obiectul unor cercetări complimentare, tocmai pentru a pune odată capăt unor sisteme folosite până acuma cu multă îndemânare de apașii de presă.

Pentru buna reușită a cercetărilor și pentru a scuti opinia publică românească de desgustul ce-l produce metamorfoza de peste noapte a unei anumite prese, e necesar ca organele anchetatoare să alunge corbii ce s'au năpustit asupra hoitului acesta puturos...

Dela început am arătat că e necesar să se extindă cercetările și asupra altor «personalități» și asupra altor societăți, nu numai la nucleul Flavian-Xeni-Zahareanu. Nu e vorba numai de «transferurile» făcute de oamenii dela Wagons-Lits ai lui Flavian. Nu e vorba de depozitele de aur găsite în casele d-lui fost ministru C. Xeni alias Zender și nici de enorma cantitate de monedă din metal prețios trecută prin «bunăvoința» lui Lică Erlich zis și Enescu peste graniță. Nu trebuie privită contrabanda descoperită ca un caz aparte, izolat, când e bine știut că e vorba de o vastă organizație de contrabandiști, organizație cu nuclee în toată țara și mai ales cu puternice ramificații în regiunile aurifere

INLATURI CU MUȘAMAUA!

Descoperirea bandei lui Flavian — Xeni Zender, ar trebui să ducă la alte descoperiri, la demascarea întregii organizații de traficanți de devize și mai ales de aur. Banca Națională n'ar trebui să se mulțumească numai cu dresarea unor procese verbale de contravenție la legea devizelor și mai cu seamă n'ar trebui să cedeze presiunilor ce se fac pe căi lăturalnice pentru a face scăpați tocmai pe acei ce sunt adevărații contrabandiști și beneficiari ai afacerilor negre, chiar dacă aceștia ar avea trecut pe cărțile lor de vizită, demnități ce ar putea intimida.

Banca Națională are tot interesul să se facă neîntârziat lumină. Și deaceia credem că d. Mitiță Constantinescu guvernatorul Institutului nostru de emisiune, nu va lăsa să se întindă mușamaua

O senzațională anchetă la societățile din regiunea Baia-Mare

Cum este trecut aurul românesc peste graniță

Suntem în măsură a ști că ministerul de industrie și comerț a ordonat o severă anchetă la toate societățile industriale din regiunea Baia-Mare. Scopul acestei anchete e să stabilească în mod precis cantitatea de aur ce se poate extrage din anumite minereuri precum și cantitatea de aur declarată la Institutul nostru de emisiune.

Se știe că în regiunea Baia-Mare, deosebit de întreprinderile aurifere ale Statului (Rimma) există foarte multe societăți particulare care se ocupă cu extragerea metalului nobil. In imediată apropiere de instalațiile acestor societăți, se găsesc o serie de întreprinderi industriale de altă natură, dar care utilizează deasemenea minereurile ținutului. Așa de pildă e fabrica PHOENYX», cel mai mare stabiliment pentru fabricarea produselor chimice din țară (acid sulfuric, îngrășăminte chimice). Societatea «Phoenyx» are apoi, tot acolo la Baia-Mare fabrici de prelucrat plumbul, arama, etc. Un funicular aduce direct din mină materia primă, iar flotația o macină și o selecționează. O fostă fabrică de sticlărie a fost modificată, instalându-se una din cele mai moderne fabrici de acid sulfuric și derivate. Deasemenea soc. «Phoenyx» a cumpărat anii trecuți, minele de plumb și zinc dela Herja-Ferneziu, instalând pentru toate acestea mașinării noui, cuptoare proprii, etc.

Ministerul de industrie și comerț a fost informat că minereurile folosite de întreprinderile «Phönix» conțin și aur și că această societate n'a declarat nici odată cantitatea extrasă. Unde este aurul? Cum se poate ca din minereul din care întreprinderile statului extrag aur, conducătorii soc. «Phönix», nu extrag decât aramă (cupru) și plumb?

Iată ce are să stabilească ancheta ordonată de minister și Banca Națională.

Pe de altă parte, s'au primit informații de modul cum este trecut aurul peste graniță. In majoritatea cazurilor. se trece sub formă de minereu, de exemplu sub denumirea de pirită. Vagoane întregi de minereuri aurifere trec astfel granița.

Lingourile sunt trecute cu ocazia exporturilor de cherestea: Se face o gaură în buștean, de pildă, și se așează în așa fel ca un «dop» bine așezat, din acelaș lemn, să facă imposibilă descoperirea contrabandei.

Contrabanda de aur, de obicei ia drumul Ungariei — unde noi avem un export activ de cherestea și lemn (bușteni) precum și al Cehoslovaciei.

Oare banda lui Flavian et Comp. n'a avut nici o legătură cu organizația contrabandiștilor de aur din regiunea Baia-Mare?

Oare oamenii cari se perindă astăzi pela cabinetul IV de instrucție n'au înlesnit trecerea aurului proprietatea unor societăți aurifere franceze dela Baia-Mare?

E bine ca anchetatorii să nu neglijeze această pistă. Deasemenea e necesar să nu se întârzie prea mult nici cu cercetarea minuțioasă a activității unor persoane dela soc. Wagons-Lits, pentrucă precizăm, fostul director Leopold Fischer-Flavian, este adevăratul șef al contrabandiștilor de aur și devize.

SE VA AUDIA PERSONALUL DELA WAGONS-LITS?

După cum am arătat și ieri personalul dela Compania Wagons-Lits este străin, românii fiind sistematic înlăturați. Cu funcționarii ovrei și maghiari, familia Flavian a lucrat în deplină armonie.

D. jude instructor n'ar face rău dacă s'ar interesa de «activitatea» a trei dintre «colaboratorii» fostului director, și anume ovreii: SPIEGEL, LESERMANN și LANDAU. Acesta din urmă a reușit să-și facă o respectabilă avere din beneficiile ilicite rezultate de pe urma comerțului de devize.

Astăzi cei trei jidănași dela Wagons-Lits se găsesc la Paris, fiind la dispoziția familiei Fischer-Flavian. Se pare că aceștia sunt agenții de legătură între membrii bandei din România și cei din străinătate.

Deasemenea ar fi bine să fie audiați și atent cercetați șefii de tren de pe trenurile Orient-Expres — tot din serviciul Companiei Wagons-Lits, unde un anume Manuc Kantarian, a numit numai «oameni de încredere», pașaportari și jidani.

In cazul când afacerea aceasta nu se va mușamaliza și cercetările se vor întinde și la Comp. Wagons-Lits, se va afla cine anume a făcut, în numele acestei societăți, afaceri de devize, din diferența de valută. Suntem siguri că se va constata amestecul direct al d-lui Flavian, care obținea dela Banca Națională devize la cursul oficial, pentru a le vinde la voiajori la cursul Bursei negre.

„Excelența Sa, soțul meu“, sau despre d. și d-na ministru Zender

In cursul zilei de ieri s'au produs câteva fapte noi, cari sunt menite, poate, să schimbe mersul instrucției spre o fază mai «senzațională». E vorba de depoziția fostului ministru C. Xeni — pe adevăratul lui nume ZENDER — care «nu știe nimic» și nu poate da nici o lămurire asupra existenții în casa d-sale a unei cantități de aur, în monede în valoare de peste 7.800.000 lei. D. fost ministru liberal Zender aruncă toată vina asupra mult iubitei sale consoarte: «Doamna mea trebuie să știe; eu n'am cunoștință de nimic!».

Al doilea fapt întâmplat ieri îl constitue întâlnirea secretă dintre d-na Xeni și soția lui Zahareanu — care se știe, e reținut de câteva zile la poliție — în casa căruia la descindere s'a găsit deasemenea aur, în valoare de vreo 2 milioane lei, destinat exportului clandestin. Ce legătură or fi având între ele cele două evreice? Ce or fi discutat?

Ori cât de inteligent ar fi fostul secretar al lui Take Ionescu, — e vorba de d. C. Xeni — credem că nu va putea scăpa de răspunderea amestecului său în banda de contrabandiști. Va putea scăpa de sancțiuni aruncând vina asupra soției sale? Lumea românească știe că omul acesta inteligent dar lipsit de scrupule și sens moral — ca ori și ce jidan — a făcut o avere considerabilă mai puțin cu pledoaria și mai mult cu afacerile.

In ce privește vinovăția d-nei Xeni, natural, ea este evidentă și nu va putea scăpa de cingile judecătorului de instrucție și nici de verdictul ce se va da încurând membrilor bandei. Fosta modistă de pe vremuri, fosta soție a șefului contrabandiștilor, Leopold Fischer Flavian, astăzi d-na fost ministru C. Xeni (Zender) este implicată,—vorba românului: «cu vârf și îndesat»! —în contrabanda descoperită.

«Doamna» aceasta vanitoasă care a știut să pătrundă în toate cercurile din înalta societate, unde își etala sfidător bijuteriile de milioane de lei, va sta astăzi în fața procurorului, fără să-și mai dea importanța pe care și-o dădea, de pildă, când mergea la Karlsbad.

«Excelența Sa, soțul meu, n'a trecut pe aici?» Așa întreba doamna Xeni — modista — pe negustorul din tutungerie, ori pe băiatul dela ușa cine știe cărei prăvălii din Karlsbad: «Excelența Sa soțul meu...»!!! Biata țară, câte «Excelențe» ne-ai mai dat!

«Da, stimată fostă Doamnă Fischer, Excelența Sa, soțul dv. de acum, d. Xeni Zender, a trecut pe la parchet, fiind implicat în contrabanda de aur și astăzi este la Văcărești...»

GHINIONUL UNUI CANDIDAT DE DEPUTAT

Printre «eroii» contrabandei e și unul Mișu Gârlișteanu, bancher recent, fost acum vre-o 12 ani simplu funcționar la Banca Țărănească. Nu vom înșira aici toate aventurile galante ale bancherului Mișu Gârlișteanu, ci vom arăta că atunci când nu era la bancă, la «Baby-bar», «Melody-bar», «Colorado», «Atlantis», ori la Vișoiu, cu femei și cu samsari de bursă neagră, d. Mișu Gârlișteanu era maaare om politic. Și bineînțeles deși «LUCRA RENTABIL» numai cu jidanii politica d-sale era... antisemită.

In «Monitorul Oficial» No. 301 din 30 Decembrie 1937 în care a fost publicat rezultatul trecutelor alegeri, citim, la pag. 140: «La circumscripția electorală a județului Turda lista No. 4 a partidului național-creștin, având cap de listă pe d MIHAIL GARLIȘTEANU (urmat apoi de: Ioan Mureșan, dr. Iosif Chiorean și Corneliu Gog) a întrunit.. 579 voturi, adică 1.86%!»

D. Mihail Gârlișteanu n'a avut noroc în deputăție după cum a fost prins și în materie de contrabandă de aur. Ghinionul omului....!

Cei 12 apostoli ai aurului românesc

In cursul nopții au continuat cercetările în palatul justiției. S'a redactat procesul-verbal prin care se constată culpabilitatea penală a celor cari au făcut parte din banda exportatorilor de aur românesc. Actul de punere sub acuzare face distincție între infractori, împărțindu-i pe grupe, după rolul ce l-a avut fiecare în desăvârșirea contrabandei.

Primul grup e format din Mișu Gârleșteanu din str. Niculae Filipescu 47 și D. Zahareanu str. Stelei 5, ambii proprietari ai [illegible] cei din str. Smârdan 7, precum și din Filip Komorowski-Sicom, bd. Elisabeta 3, și Robert Lebel fost șef al serviciului devizelor din Banca Comercială Română.

Aceștia efectuau direct sau prin intermediari cumpărări masive de aur fie pentru grupa identificată, fie pentru alți inși pe urmele cărora se află anchetatorii.

Al doilea grup de inculpați îl formează Traitenbrot zis Triteanu procurist al băncei, Steluța Melun-Solomonovici funcționară și Efrem Șoneru om de serviciu. Toți trei erau însărcinați cu cumpărarea aurului dela bursa neagră sau de ori unde putea să fie găsit aur pe care apoi aceiași inculpați îl transportau la cei ce serveau de depozitari siguri.

«EXCELENȚA SA» ESTE ACUZAT DE TAINUIREA AURULUI

Al treilea grup îl formează soții Xeni din str. Atenei 27, învinuiți de tăinuirea aurului primit în casa lor pentru contrabandă, deși le era cunoscută proveniența și destinația lui.

Al patrulea grup e format din d-nii Alexandru Buzdugan, fost ministru plenipotențiar, cu domiciliu în București calea Victoriei 122 și avoc. Lazăr Erlich zis Lică Enescu din str. General Lahovari 8, acum la Paris.

Acești doi inculpați sunt învinuiți de-a fi efectuat direct contrabanda — cazul lui Erlich — sau de fi înlesnit altora contrabanda.

In fine, ultimul acuzat este Konradt Flavian Fischer, băiatul d-nei Xeni și al fostului director general dela Compania Wagons-Lits, cu ultim domiciliu în fastuosul său palat dela Șoseaua Kiseleff 33, acuma la Paris, unde primea marfa strânsă și transmisă prin contrabandă de banda sa.

Arestarea primului lot de contrabandiști

La cabinetul d-lui jude-prezident Simionescu-Atanasiu, au continuat în cursul nopții, până aproape de ziuă, interogatoriile infractorilor.

In urma concluziilor de arestare puse în rechizitorul său de d. procuror Macarovici, magistratul instructor, terminând inteogatoriile, a procedat la emiterea mandatelor de arestare, pentru primul lot de contrabandiști.

Au fost declarați arestați: Mișu Gârleșteanu, D. Zahareanu, Traitenbrot-Triteanu, Const. Xeni, Filip Komorowski, Robert Lebel și d-na Steluța Melun.

In spre dimineață, cei șapte arestați au fost duși cu duba poliției la Văcărești.

Azi după amiază va avea loc desbaterea confirmării mandatelor de arestare.

Mandatele de arestare ale contrabandiștilor Konradt Flavian și Lazăr Erlich zis Lică Enescu, nu vor putea fi efectiv executate decât după îndeplinirea formelor de extrădare.

Pela orele 2 noaptea, au părăsit cabinetul de instrucție d-na Rosalia Xeni, soția «Excelenței Sale» și d. D. Buzdugan. In potriva acestora încă nu s'a emis cuvenitele mandate de arestare. Acuzații aceștia simandicoși nu-și pot părăsi însă domiciliul fără prealabila autorizare a parchetului.

*

Suntem informați că cercetările continuă pentru identificarea și arestarea celui de al 2-lea lot de contrabandiști. Deasemenea se va emite mandat de arestare împotriva lui LEOPOLD FLAVIAN, principalul și cel mai activ contrabandist de aur și devize. Nu este exclus ca până mâine, NUMELE unui nou personagiu de senzație să apară, în această uriașă gangsteriadă.

NICOLAE V. ILIEȘIU

Fapte diverse

Moșteniri

Când descinzi dintr'un neam care cu câteva generații mai înainte mai agreia carnea crudă dospită sub șeaua calului, este foarte riscant să afirmi că ești popor occidentalizat — deoarece încadrarea în civilizație presupune cel puțin trecere de vreme, dacă nu și alte calități care țin de structura intimă a rasei.

Este cazul domnilor unguri cari ne furnizează zilnic mostre de bestialitate asiatică adaptată la cerințele unei europenizări grăbite — cum e aceea a vecinilor noștri de peste Tisa.

Ungurii Martin Marton, Ștefan Kadar, Alexandru Toth, G. Csebe Gaja și G. Lela, din comuna Suat (Cluj) după ce s'au îmbătat au pus la cale masacrarea flăcăilor Grigore Bodor și Ioan Bota, veniți în sat în pețite.

I-au urmărit pe drum, i-au înconjurat și lovit barbar.

Grigore Bodor a reușit să fugă.

Din cauza întunericului criminalii au început să se bată orbește, între ei — ca în legenda cu Vlad Țepeș și turcii.

Cât despre victima primei agresiuni, flăcăul Ioan Bota, acesta are baza craniului fracturată și foarte puține șanse de a scăpa cu viață.

In timpul acesta, la Legiunea de jandarmi din Cluj unde sunt domiciliați provizoriu, vitejii asasini Marton, Kadar, Toth & Comp. așteaptă vremuri mai bune când vor putea să pornească din nou printre oamenii civilizați și să-i bucătățească frenetic — în rânjetul atrocităților barbare care le cântă în sânge...

Bilanțul flăcărilor

Un bilanț al dezastrelor cauzate în ultimele zile de uriașa înlănțuire de vânt și de foc care a încins sate întregi în hora apocaliptică a flăcărilor — e aproape imposibil de făcut.

Sate, cătune, biserici, păduri, case, grajduri și vite au fost mistuite de limbile de foc pornite dealungul și de-alatul țării să-și potolească foamea nestăpânită.

La Botoșani, Cetatea Albă, Pitești, Leontinești, Moinești, Storojineț, Dioști (Caracal) Cudalbi-Covârlui, Cernăuți ș. a.

Jalea și foamea își întind aripele negre peste casele și viețile ruinate sau transformate în cenușe..

Ne întrebăm cu sfială, cu teamă, cu groază: ce vor face acești oameni?...

Ce vom face, ce putem face noi pentru ei?...

Transfigurare

Dintr'un ziar francez aflăm ca la fortul Donaumont din istoricul Verdun, s'a sfârșit bătrânul erou cu multe trese, colonelul Royne.

Acesta povestea zilele trecute soției sale împrejurările unei lupte la care luase personal parte, în urmă cu două decenii.

Clipele trăite atunci în iureșul focului legenda dela Verdun, erau atât de mult actualizate în acele momente, încât bătrânul cu șapte decade în spinare a fost copleșit de bucuria regăsirii în sine și a murit transfigurat sub ochii tovarășei lui de viață.

Este o moarte impresionantă aceasta — și este o împlinire de destin a unui om care a regretat poate, timp de douăzeci de ani, că n'a dat în 1917 tot, tot ce-ar mai fi putut da atunci — în uriașul dans al morții: viața.

In cărțile vitejești ale generației de foc, Franța trebue să treacă în dreptul Colonelului Royne:

«Căzut eroic în lupta dela Verdun 1917».

Tristeți circumcise

Tăierea rituală a pasărilor și a animalelor la ovrei, a fos interzisă prin decizie ministerială.

«Abatoarele vor fi impuse pe viitor la obligativitatea aparatelor și pistoalelor automate pentru suprimarea animalelor fără chinuri».

Decizia e excelentă, desigur, dar ni se pare puțin cam aspră pentru neamul lui Israel, căruia i se răpește astfel unul din sadismele sale cotidiane — circumciziunea rămânând din acest punct de vedere, singura voluptate posibilă.

iftim

In Cehoslovacia: regrupări interne și îngrijorări externe

(Continuare din pag. 1-a)

satisface ea pe germanii sudeți?

Puțin probabil. De ce? Pentrucă e firesc ca germanii din Cehoslovacia, care sunt în continuitate geografică cu cei din Reich, să prefere a trăi în propriul lor stat decât într'un stat străin, oricât ar fi el de liberal.

Crede cineva că românii din Transilvania ar fi accepat, de bună voe, să rămână în statul austro-ungar — chiar dacă li s'ar fi acordat autonomia — în loc să se alipească României?

Iată gravitatea problemei. Iată de ce problema Cehoslovaciei apare periculoasă astăzi și va apare și mai periculoasă mâine. Impotriva tendințelor firești către unitate ale poporului german, toate formulele oricât de liberale și de loiale sunt probabil menite să dea greș.

Conjunctura externă

In această situație manevra Reichului împotriva Cehoslovaciei se desenează de pe acum: 1) va încuraja tendințele autonomiste ale tuturor minorităților; 2) va căuta să grupeze în jurul partidului Henlein toată populația sudetă — ceeace până acum i-a reușit; 3) va proclama cu emfază că germanii sunt persecutați; 4) va cere aplicarea principiului naționalităților și a dreptului de liberă determinare a popoarelor; 5) va încerca probabil — peste un an, doi, trei — o lovitură de forță.

In acest caz pe cine se poate bizui Cehoslovacia?

Ungaria ostilă. Polonia neutralitate răuvoitoare.

Aliatele din Mica Ințelegere nu sunt obligate să dea asistență Cehoslovaciei decât în cazul unui atac maghiar.

De aceia e probabil că Berlinul va manevra în așa fel încât Ungaria — deși ostilă Cehoslovaciei — să rămână neutră.

In actuala conjunctură internațională Praga nu poate conta decât pe ajutorul Parisului și a Moscovei.

Dar Franța e separată de Cehoslovacia prin trupul Germaniei iar Rusii prin Polonia și România care s'ar putea să fie neutre.

Prin urmare, în ultimă analiză, Cehoslovacia nu se poate bizui decât pe armata ei, pe posibilitățile ei și pe înțelepciunea ei.

Iată deci care sunt datele politice ale problemei cehe, date pe care trebue să le avem în vedere când vorbim de viitorul Europei Centrale.

MIHAIL POLIHRONIADE

Fascismul englez

(Continuare din pag. 1-a)

Un politician nu este un star de cinema; nu putem însă să omitem, de a înregistra calitățile fizice ale lui Mosley, a căror importanță nu trebue subestimată. Aluziile eftine ale criticilor antifasciști la adresa «celui mai frumușel politician» nu pot să înjosească excelentul orator, care s'a afirmat și în lumea cărturarilor printr'un studiu economic important, îndreptat împotriva liberalismului și capitalismului și opera sa principală «Greater Britain».

Fără îndoială îl putem considera astăzi ca unul dintre cei mai de seamă șefi ai Europei naționaliste.

Planurile economice germane

Conferința d-lui profesor W. Hoffmann

Conferința de eri a d-lui prof. dr. Walter Hofmann, dela Academia de Mine din Freiberg a fost ținută în cadrul Seminarului de Economie Politică al Școalei Politechnice «Regele Carol II-lea» din București.

Prezentând personalitatea profesorului Hofmann, d. prof. Mihail Manoilescu insistă asupra faptului că, spre deosepune chestiunea planurilor de ansamblu d. Hofmann susține teza țărilor agricole care se străduesc spre o industrializare necesară ridicării standardului de viață al populației și câștigarea unei independențe economicee față d marile țări industriale.

In conferința sa, d. Hofmann recunoscând existența planurilor economice parțiale în aproape toae țările lumii, pune chestiuneea plnurilor de ansamblu destinate întregii conomii naționale.

Conferențiarul ilustrează prin câteva cifre situația economică a Germaniei din anul 1932 față de anul 1936, adică din epoca social-democrată quasi-liberalistă din epoca național-socialismului.

In 1932 Germania avea peste 7.000.000 de șomeuri; în 1936 numărul lor este redus la cca. 650.000.

Consumul alimentar (lapte, unt, margarină) a crescut în acelaș interval de timp în proporții variind între 10 la sută (lapte) — 50 la sută.

Realizările cele mai însemnate ale regimului economic naționa-socialist sunt: asanarea agriculturei, planul economic al Prusiei Orientale, etc

In 1932—1936, pând s'a aplicat primul plan economic de patru ani, venitul național a crescut cu 50 la sută

In al doilea plan economic preocupările economiei germane tind ca din contribuția științei și a materiilor prime existente, să creeze bazele industriilor pe care Germania nu le poseda și a căror producție trebuia până acum importată. Astfel sunt: crearea unei fibre naționale din utilizarea albuminei extrasă din oasele de pește, cum și obținerea cauciucului pe cale sintetică din cărbune și calcar. Deasemeni benzina sintitică (Leunabenzin) și parafina obținute din cărbunele de pământ, parafină care printr'o serie de îmbunătățiri merge acum la fabricarea săpunului.

Ceeace se petrece în Germania sub regimul celui de al doilea plan economic, nu trebue considerat *conjunctura* căreia ar putea să-i urmeze o criză, ci efort coordonat cu supraveghere și conducere în domeniul formării prețurilor.

In ceeace privește finanțarea vieții economice, Germania a reușit să asigure o continuă mișcare a capitalului existent, așa încât se dispensează de împrumuturile externe.

In încheere, conferențiarul insistă asupra importanței deosebite pe care Dunărea o capătă prin noua structură geopolitică a Europei Centrale. Canalul dintre Rin și Dunăre, va căpăta o valoare excepțională.

Conferința a fost urmărită de membrii Seminarului de Economie politică și de un numeros public dintre care reținem prezența d-lor: Fabrițius, ministrul Germaniei, von Pochammer, Vâlcovici, Gigârtu, foști miniștri, numeroși profesori și economiști; studenți.

Valoarea morală a studențimii polone

Studențimea polonă poate fi ușor caracterizată prin patriotismul și activitatea ce desfășoară pe teren pentru binele colectivității.

Studențimea medicinistă lucrează în timpul vacanțelor la ajutorarea medicală ao elor mai izolate sate din apropierea frontierei cu Rusia Sovietică.

De curând s'a luat inițiativa de a se clădi în provincia Polesia — situată în extremul orient al Poloniei — o școală unică, cu ajutorul studenților, o școală care va fi monumentul înțelegerii de către tineret, a rolului și aportului pe care el trebue să-l dea pentru binele statului și națiunii.

Consiliul de miniștri de eri

Eri după amiază, s'a ținut un consiliu de miniștri, la Patriarhie, sub președinția I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea.

S'a luat în discuție programul de legi, ce urmează să fie elaborat în curând, pentru îndeplinirea programului guvernului.

AVEȚI INCREDERE IN PRODUSELE ROMÂNEȘTI
PASTE DE DINȚI
SIMBOL LEI 28

SANATOL LEI 16
DOUĂ PRODUSE ALE LABORATORULUI ROMÂNESC
TEL. 3·2 4·9 3 „SIMBOL" BUL. ELISABETA 49 ETAJ III
Se găsește de vânzare numai la farmaciile, drogueriile și parfumeriile românești

Vizitați Magazinul
G. A. Voiculescu
STR LIPSCANI No. 52. TEL. 418/59
Bine asortat cu stofe și mătăsuri pentru sezonul de Primăvară
Raion special de galanterie
PREȚURI CONVENABILE

Croitoria Civilă și Militară
I. OLTEANU
Execută eftin, prompt și ireproșabil cele mai pretențioase comenzi, B-DUL ELISABETA No. 10, Etaj I. BUCUREȘT
TELEFON: 5.08|24

Magazinul
C. N. Dumitrescu
Strada Lipscani Nr. 68, Telefon: 3.10.11
Anunță Onor. clientelă, că pentru sezonul de primăvară, a primit un mare asortiment în stofe de lână și mătăsuri pentru rochii și costume taior

Atențiune
Articole pentru Câini: Botnițe, Zgărzi, Hamulețe, Lese, Bice Gata și de Comandă găsiți eftin la Magazinele
I. TANASESCU
CALEA VICTORIEI No. 95 — STR. CÂMPINEANU No. 1
FABRICĂ PROPRIE
PENTRU REVÂNZĂTORI MARE RABAT

Cumpărați la
„Librăria Academică"
54 Calea Victoriei 54
In fată Teatrului Național

VIZITAȚI Ceasornicăria Românească
ANTON PETRAȘINCU
B-dul Elisabeta 41 (vis-a-vis de Liceul Lazăr)

Un proces de acaparare a avuțiilor românești la Codlea

Acțiunile românești sabotate în mod sistematic

BRAȘOV 5. — In toate comunele din județul Brașov, se observă din partea minorităților aceiași tendință de a acapara elementele cele mai slabe, care trădează interesele românești și pe care le utilizează, că îi susțin cu orice preț, îi laudă în fața românilor și autorităților și cu care pot să-și facă afacerile lor mari.

Am găsit necesar această introducere pentru a putea explica dece majoritatea hotelurilor comunale acum și a restului averilor sunt arendate la sași și dece suntem menținuți în aceeași poziție de inferioritate, sărăciți și uneori forțați să cedăm în fața unei organizări pe cât de temeinice, pe atât de perfide.

Este cazul comunei Codlea, comună bogată cu un buget de aproape 8.000.000 — stăpânită aproape complect de sași și în care nouă ni se contestă dreptul să participăm la beneficii, rezervându-ni-se numai rolul de platnici.

Această comună este posesoarea unui hotel comunal, o clădire impunătoare, producătoare de venituri— și pe care sașii s'au priceput întotdeauna să-l arendeze numai în propriul lor profit.

CUM SUNT SABOTAȚI ROMANII

In anul 1932, punându-se chestiunea arendării acestui hotel pe un nou termen de câțiva ani, oferta cea mai avantajoasă a fost aceia a unui vrednic român, Gheorghe Marian, fruntaș în această comună. Ce s'a întâmplat însă ? Când să se încheie contractul, una din acele unelte pe care le-am amintit mai sus, notarul Bărbat, a mers până acolo cu boicotarea românilor încât a modificat caetul de sarcini îngreunind condițiile de arendare pentru a putea înlătura pe Gheorghe Marian. Când acesta a văzut că nu coincid punctele din contract cu caetul de sarcini real, s'a prezentat fostului ministru d. D. Nițescu, care l'a sfătuit să nu semneze decât contractul corespunzător caetului de sarcini.

Iar atunci când notarul Bărbat a fost înlocuit și trimis în comuna Hălchiu, o mare parte din sași au protestat făcând intervenții pentru menținerea lui în Codlea. Le trebuia și mai departe unealta cu care să lovească în români și să poată acapara și mai departe averea comunei.

Boicotul organizat de sași

După ce Gheorghe Marian a luat în arendă hotelul comunal, s'a văzut ce pot sașii atunci când sunt sfătuiți la o anumită atitudine de conducătorii lor, atitudine care vom vedea — e o adevărată primejdie pentru ei. Imediat au organizat în amănunțimi boicotul. Cu toate că localul era așezat în mijlocul lor, în plin centru, hotelul comunal a fost ocolit fățiș. La adăpostul protecției sau a indolenții autorităților, ei au transformat cazina săsească de vis-à-vis în restaurant, deschizând și o grădină de vară cu intenția precisă de a lovi în concesionarul român. Că a fost așa, o dovedește faptul că acum când după 3 ani de zile, concesionarul hotelului a devenit Cristian Mieskes, un fervent dușman al românilor din Codlea, atât restaurantul cât și grădina casinei săsești a dispărut. Atâta timp cât ele puteau servi ca o armă împotriva unui comerciant român, spre a-l distruge. Acum nu mai au niciun rost să existe. Și-au îndeplinit misiunea.

Acest restaurant săsesc a funcționat tot timpul în mod ilegal, — având debit de băuturi spirtoase, — deși era peste drum de hotelul comunal. Intreprinderea lor însă avea justificarea că servia minunat la boicotarea hotelului, care, întâmplător era arendat unui român.

Ne oprim aci. Boicotul a îmbrăcat și alte forme pe care le vom aminti altădată. Nu contestăm că vor fi existând oameni de înțeles printre sașii din Codlea. Dar trebue să arătăm că actualii conducători ai acestei populații, dau dovadă permanentă de miopie, patimă și șovinisim care duc la rezultate exact contrarii.

Pozițiile sașilor nu se consolidează cu asemenea sisteme, Toți se întreabă unde vor să ajungă acești oameni, pentrucă această insațiabilitate a lor nu va mai fi suportată multă vreme. Sașii au depășit limita.

Noi nu suntem împotriva faptului că li se acordă drepturi. Dar nu înțelegem ca astăzi în țara românească să ne smulgă și drepturile noastre, — puține câte le mai avem. Și iarăși vrem să se știe că timpul loviturilor date prin mijlocirea celor mai slabi și mai ticăloșiți dintre elementele românești de acolo, a încetat sau vor înceta în curând.

V. Panaitescu

Un nou examen pentru lucrători-instructori

Ministerul educației naționale a aprobat să se țină un ultim examen de titularizare pentru lucrători-instructori dela școalele de învățământ industrial .

Examenul va începe la 15 Mai la liceul industrial Nr. 1 din București (str. Polizu).

Se vor prezenta la examen numai candidații cari din diferite motive nu s'au putut prezenta în sesiunea de Iulie 1937. Ei vor trebui să îndeplinească aceleași condițiuni prevăzute în art. 133 din legea învățământului industrial.

Taxa de examen este de 1000 lei.

Dela Camera de muncă

Amânarea deschiderii cursurilor școalei textile

Comisiunea interimară a Camerei de muncă a ținut aseară ședință sub președința d-lui Eng. Irimescu, asistat de d. secretar general Mircea St. Ionescu.

D-nii consilieri Dinu Marin, G. Drăgan, Gh. Lețu I. Constantinescu, D-tru Neguț, etc., au făcut diferite comunicări și au depus referate cu privire la activitatea secțiunilor Camerei

D președinte Eng. Irimescu, aduce la cunoștința membrilor comisiunei că bugetul este întocmit și zilele acestea va avea aprobarea d-lui ministru al muncii Neavând încă bugetul aprobat, spune d. președinte Irimescu, am fost nevoiți să amânăm deschiderea cursurilor școalei de perfecționare pentru maeștrii și lucrătorii textili. D-sa arată utilitatea acestor școli și spune că pe viitor Camera de muncă le va da toată atențiunea deoarece numai astfel vom putea creea lucrători și maeștri români specialiști

Incepând de azi ministerul de interne va funcționa în noul local

Incepând de astăzi dimineață toate serviciile ministerului de interne vor funcționa în palatul primăriei de Verde din bulevardul Banu Manta.

Mutarea începută Luni dimineață s'a terminat aseară, astfel că de astăzi, publicul va avea acces în orele reglementare.

Telegrame omagiale adresate M. S. Regelui

Majestății Sale Regelui Carol II

Făuritorii României Mari, Asociația Veteranilor din marele război, viitorii luptători filiala Giurgiu județul Vlașca roagă Maiestatea Voastră să primească expresiunea celui mai profund devotament cu ocaziunea nouei ere pe care ați deschis-o țării, asigurându-Vă de tot respectul ce Vă păstrăm.

Președinte *Sârbu Novac Ilie*
Str. Vasile Epurescu Nr. 23 Giurgiu

Majestății Sale Regelui Carol II

Micii industriași și meseriași din Bucovina grupați în Uniunea Generală a Micilor Industriași de sub președinția domnului Al. Samoil, își manifestă bucuria față de soluționarea dată cauzei poporului nostru și depun cu acest prilej tot devotamentul lor la picioarelor Majestății Voastre.

Max Veissmann, președintele Uniunii Generale a Micilor Industriași Regionala Bucovina în Cernăuți.

Majestății Sale Regelui Carol II

Meseriașii din Cenadul Mare județul Timiș torontal, grupați în filiala Uniunii Generale a Micilor Industriași de sub ppreședinția domnului Alexandru Samoil, sunt gata de orice sacrificiu la cererea Majestății Voastre pentru suluționarea cauzei ce frământă poporul nostru.

Președintele Uniunii Generale a Miclor Industriași, Filiala Cenadul Mare *Grozav Todor.*

Majestății Sale Regelui Carol II

SIRE, în numele populațiunei musulmane din municipiul și județul Constanța asigurând pe Majestatea Voastră de sentimentele noastre de adânc devotament și gratitudine față de Tron și Dinastie, Vă rugăm să primiți mulțumirile noastre pentru noua Constituție a României Mari, care va asemna o eră nouă în desvoltarea și propășirea acestei Țări sub Inalta și glorioasa Domnie a Majestății Voastre.

Muftiul Județului Constanța,
Sadac A. Septar.

Majestății Sale Regelui Carol II

Membrii Corpului Contabililor Experți și Autorizați Secția Câmpulung Muscel, adânc respectuoși Vă roagă să primiți omagii și adeziunea lor pentru opera de refacere a Țării, căreia ia-Ți dat o nouă Constituție.

Să trăiți Majestate.

Corpul Contabililor Experți și Autorizați, Președinte Visoiu Administrator Financiar Secretar, N. N. Manolescu

Majestății Sale Regelui Carol II

Corpul Avocaților din Vatra Dornei aduce Majestății Voastre omagiile și mulțumirile sale profund respectuoase, pentru noua Constituție, urând Majestății Voastre sănătate și ani îndelungați de Domnie rodnică.

Corpul Avocaților Vatra Dornei Doctor **Dollberg.**

Majestății Sale Regelui Carol II

Văzând spiritul nouei Constituții rezultat din cunoașterea adâncă și reală a situației de azi, neclintiți suntem alături de Majestatea Voastră în realizarea celei mai mari opere sociale românești a timpurilor de azi. Codrul, frate cu românul din timpuri de restriște, aduce azi prin noi prinosul de recunoștință Regelui Renașterei Românești, care a fost și este Apărătorul Patriei.

Ocoalele Silvice din județul Turda, inginer **Ion Dobrescu.** Inginer **Iosif Mureșan**

Majestății Sale Regelui Carol II

In zorii unei Românii înoite, Corpul Didactic din Regiunea Școlară Timișoara, gata la datorie Vă roagă respectuos să-i îngăduiți a Vă prezenta omagiile sale și a Vă asigura de întreg devotamentul și de dragostea.

Inspector General **Sabin Evuțianu**; Șeful Regiunei No. 8.

Intrunirea inspectorilor școlari

Inspectorii generali și de circumscripție ai învățământului primar, precum și toți revizorii școlari sunt convocați la ministerul educației naționale pentru ziua de 13 Aprilie, ora 4 d. a., spre a se face comunicări importante.

Mareșalul Bodoglio în drum spre Tripoli

NEAPOLI, 6. (Balcan Oriente). — Mareșalul Badoglio a părăsit Neapole pe bordul vasului «CIPRUS» îndreptându-se spre Tripoli.

Mareșalul Badoglio va rămâne acolo mai multe zile și va face inspecții unitățlor aflătoare în această colonie.

Răspândiți „BUNA VESTIRE"

SPORT

Concepția sportului la noi

Titlul de mai sus poate părea paradoxal oarecum.

Ce fluctuații de interpretare ar îmbrăca noțiunea de sport care se prezintă omogenă și invariabilă pentru orice adept al ei? Sportul și etica creiată de el în rugina vremurilor nu se poate preta, adoptat fiind de popor, la o transformare specifică care să-i aducă vre-o atingere însușiuilor lui fundamentale.

Și totuși... Sunt în viața noastră sportivă atâtea manifestări pe care nu ezităm a le blama tocmai pentru caracterul lor anarhic față de disciplina sportului. Zile de-arândul ne izbim la fiece pas de neajunsuri care ne lasă scufundați în aceeași stare de agitare, exasperare și desnădejde asistând la procesul fără sfârșit al debandadei conducătorilor federali și al abaterilor dela linia cavalerească, reținută a sportmann-ului de rassă.

De persoanele din fruntea atâtor branșe sportive am mai scris în multe rânduri. E o trudă grea, obositoare de care însă noi nu ne plictisim a o continua. Dar e timpul — și acesta e subiectul rândurilor de față — să ne concentrăm atenția și asupra celui ce practică efectiv sportul. Asupra sportivului, fie el jucător de rugby, hockey, foot-ball, atlet ș.a.m.d.

Să izolăm așadar din colectivități un exemplar de sportmann român și să-l punem sub lupa măritoare a aducerilor aminte.

Il vedem pe teren, pe ghiață sau pe pista stadionului în poziții de manifestare sportivă foarte originale: nervos până la extrem, recurge la brutalități reprobabile față de camarazii de sport, discută deciziile dictate de arbitraj, se revoltă și fără pic de control asupra «omului» din el ajunge la lovirea adversarului sau arbitrului.

De câte ori n'am asistat la jocuri de foot-ball în care un jucător își lovește intenționat colegul de sport, pentru a-i întinde imediat mâna în semn de scuze și regret!!

Acesta e sportivul român în ARENA.

In viața de toate zilele e particular ca ORIȘICARE, uitând că disciplina sportului îi impune o abținere dela excese. Și dovezile nu se fac așteptate: din când în când răsare pe-un teren un element excepțional înzestrat. Se lansează repede, devine uneori și internațional dar totdeauna «vedetă».

Din acest moment în care el se cunoaște nu ca exemplar superior ci ca vedetă, cariera de sportiv i s'a închis în mod definitiv.

Iată deci că această sumară expunere limpezește paradoxul titlului: concepția sportului la noi. Nu ne putem compara, nu în performanțe care aparțin timpului, dar nici în felul de înțelegere al disciplinei sportive cu străinătatea. Cu străinătatea și streinul care-i un perfect cavaler pe teren și un om ideal în viață. Da-vom noi cândva pe-un Paavo Nurmi?

Existăm așadar în sportul mondial cu un vraf de concepții singulare. Evident morala sportului nu putea fi accesibilă îndeaproape nimănuia, dar obiectivul sportsmanului e a se înălța cât mai sus către ea. Noi suntem însă pe această scară a progresului educativ ultimii.

Și acest singularism revine mediului, societății.

Sportul e și el o robită în vestilația unei ambianțe al unei scene gigantice de teatru în care morala e înlăturată, educația e lipsită de sens, lupta perfidă pe orice căi pentru satisfacerea afacerismului particular fiind unica țintă.

Soluții și pentru sport nu ziua de azi ni le va da.

Mircea Pop

D. Teofil Moraru arbitrează matchul Venus-Juventus

București: Rapid—C. A. O., arbitru Rusu Gabriel.
Cluj: Victoria—Dacia Unirea, arbitru C. Rădulescu.
Timișoara: Chinezul—Unirea Tr., arb. Constantinescu (Cluj).
Baia Mare: A.M.E.F.A.—Phoenix, arb. Olteanu (Oradea).
Satu Mare: Olympia—Jiul, arbitru A. Mureșan (Cluj).
București: Juventus—Venus, arb. Dr. Teofil Moraru.
Bucurerști: Sp. Studențesc-(Buc.) — Universitatea, arb. E. Kroner (Buc.)
Oradea: Crișana—Ripensia, arb. Huniade (Baia Mare).
Brașov: A. C. F. R.—Vulturii arb. Tică Ionescu (Buc).
Arad: Gloria—Dragoș Vodă E. E. arb. E. Freund (Timișoara).

Astă seară la F. R. F. A.

Se trag la sorți sferturile de finală ale Cupei României

Astă seară, în localul FRFA., are loc o importantă solemnitate. Comisia Cupei României ține ședință publică având pe ordinea de zi pentru a fi rezolvată o singură chestiune: tragerea la sorți a sferturilor de finală ale Cupei României care se vor disputa la 1 Mai.

In urma rezultatelor înregistrate în optimile de finală, s'au calificat pentru sferturi următoarele echipe:

Venus (București).
F. C. Rapid (București)
Unirea Tricolor (București)
Sportul Studențesc (București)
Jiul (Petroșani)
C. A. M. T. (Timișoara)
Chinezul (Timișoara)
Victoria (Cluj)

După cum se poate vedea Divizia Națională A are șapte reprezentanți în timp ce Divizia B numai un singur participant a reușit să se califice, C. A. M. T., din Timișoara care activează în seria vestică.

Alt amănunt: seria I a Diviziei Naționale A are cinci reprezentanți în timp ce seria II-a numai doi.

Iată-i:

SERIA I-a: F. C. Rapid, Victoria (Cluj), Chinezul, Unirea Tricolor, Jiul.

SERIA II-a: Venus, Sportul Studențesc.

Milică Teodorescu boxează astăseară la Paris

Astăseară va boxa la Elysée Montmartre, Milică Teodorescu, campionul României la categoria semi-mijlocie.

El va întâlni un adversar care nu a fost încă desemnat.

In aceiași seară vor mai boxa Boy Finnigan și Marcel Prilleux contra unor adversari deasemenea nedesemnați.

Dela Stadiul Român

Stadiul Român, convoacă pentru Miercuri 6 Aprilie orele 15 pe terenul U. F. S. R.—Sosea pe toți jucătorii de la categoriile superioare și inferioare și a atrage insstent atenția a nu absenta nici unul, având-se în vedere că jucătorii ce nu se vor prezenta la antrenamentul de mai sus, nu vor figura în echipa ce va apăra culorile roș și albastru în campionat. Tinerii ce doresc să se înscrie spre a urma un antrenament rațional se pot adresa d-lor Virgil Ioan și Tudor Ioan în ziua de mai sus.

Comunicat

Uniunea Federațiilor de Sport din România, aduce la cunoștița tuturor asociațiilor sportive afiliate federațiilor de specialitate din toate ramurile sportive că, potrivit ordinului telegrafic dn 30 Martie 1937 al Străjei Țării, sunt oblgate a înainta comandamentului Străjei Țării, până la data de 15 Aprilie a. c., situațiile complecte cerute de Straja Țării prin adresa Nr. 19000 din 1 Noembrie a. c., conform formularul anexat.

Uniunea federațiilor de sport atrage cea mai srioasă luare aminte a ziselor asociații sportive care nu s'u conformat până acum acestor dispozițiuni că, netrimiterea datelor cerute până la termenul de 15 Aprilie a. c., va atrage după sine sancțiuni grave.

Asociațiile sportive care nu au primit ordinul Nr. 19000 din 1 Nov. 1937 împreună cu formularul amintit, îl vor cere imediat în scris la Comandamentul Străjei Țării, vor complecta datele formularului și le vor trimite de urgență la Comandamentul Străjei Țării.

Sâmbătă la Gib

Programul galei de box

ILIE PETRESCU — VASILE ȘERBANESCU
pentru campionatul României la toate categoriile
10 reprize a 3 minute
ION GORUN — N. STAMATE
10 reprize a 3 minute
LUCIAN POPESCU — D. DOICESCU
10 reprize a 3 minute

ILIE PETRESCU

AUREL CLIMAN — VASILE IGNAT
10 reprize a 3 minute

Carnet

F. R. F. A.

își recrutează de pe acum viitorii oficiali de valoare prin numirea ca secretari onorifici a fiilor diferitelor persoialități politice.

Astfel au primit acest titlu, plus carnete de liberă intrare la matchurile de football, fiii d-lor Călin ...

Practic și deosebit de original acest sistem...

GERMANIA-ROMANIA

După cum se știe echipa națională a Austriei urma să joace în toamnă la București contra naționalei noastre.

Intervenind ultimele evenimente politice matchul a fost periclitat. Federația română care-și vede amputat programul internațional a făcut o intervenție către Federația Germană cerându-i să trimeată echipa Germaniei în locul celei a Austriei pentru disputa dela București.

NĂSTRUȘNICA

epocă trăiim! Nu era destul că jumătate din echipele cari joacă în Campionatul național sunt compuse în *unanimitate* din minoritari ci prin noul proect de regulament al U. F. S. R.-ului se va statuta dreptul de a întrebuința doui jucători de naționalitate străină în campionat.

Aceasta «pentru progresul sportului românesc» (citat din noul proect de regulament U. F. S. R.)

Nici progres — și mai ales nicidecum românesc!

FINALA

Cupei României este probabil că va fi fixattă pentru 15 sau 22 Maiu în loc de 15 Iunie, aceasta din cauza că la 15 și 22 Maiu se va disputa dubla finală a campionatului național între două echipe provinciale și astfel în București nu va fi programat nici un match.

BOGDAN

fiul oropsit al footballului românesc își suferă nenorocirile cu bravă și cavalerească tărie.

Pentrucă a avut îndrăzneala să-și ceară salariul datorat, clubul său: F C. Rapid l'a suspendat pe doi ani, deoarece se numește Bogdan și nu Auer, Baratky sau Rafinsky.

Nu știm dacă d. C. Mereuță are cunoștință despre toate aceste manevre ce se fac pe spinarea fondurilor de propagandă ale C. F. R.-ului.

Adunarea generală a societății scriitorilor români

Adunarea generală a societății scriitorilor români se va ține Duminică 10 Aprilie a. c., orele 11.30 dimineața, în localul din str. gl. Berthelot 18.

Aceasta fiind a doua convocare, adunarea se va ține cu orice număr de membri prezenți, conform statutelor.

La ordinea zilei: 1. Darea de seamă asupra activității comitetului pe 1937. 2. Darea de seamă financiară, raportul cenzorilor, bilanțul, bugetul. 3. Alegerea comisiei pentru decernarea premiilor pe anul 1937. 4. Chestiuni diverse. 5. Alegerea comitetului. Adunarea nu e publică.

FAINA DE LUX din NOUA MOARA GAGEL CEA MAI BUNA CEA MAI TARE

FOTO-ROYAL
N. BUZDUGAN fotografii exclusiv artistice B-dul ELISABETA 16 (LA CINEMA CAPITOL)

ECONOMICE - FINANCIARE

Decretul de materiale pe luna Aprilie 1938

I

Pentru angajări, lichidări, ordonanțări și plăți de cheltueli pe luna Aprilie 1938, din Bugetul General al Statului pe exercițiul 1938/1939, la capitolele «Cheltueli de materiale», Cheltueli diverse» și «Diverse de personal» se repartizează pe departamente, următoarele sume maxime:

DELA TITLUL I «CHELTUELI ORDINARE

Min. apărării naționale	**lei**	**139.000.000**
» aerului și marinei	**»**	**30.000.000**
» finanțelor	**»**	**75.000.000**
» educ. naționale	**»**	**17.200.000**
» cultelor și artelor	**»**	**7.500.000**
» internelor	**»**	**24.000.000**
» l. publ. și comunic.	**»**	**5.500.000**
» justiției	**»**	**5.500.000**
» agric. și domen.	**»**	**21.000.000**
» industr. și comerț.	**»**	**2.200.000**
» afacerilor străine	**»**	**8.600.000**
» muncii și sănăt.	**»**	**31.000.000**
Președ. Cons. de Min.	**»**	**2.800.000**
	Total lei	**369.300.000**

DELA TITLUL II «CHELTUELI EXTRAORDINARE»

Min. aerului și marinei	**lei**	**600.000**
» educ. naționale	**»**	**500.000**
» justiției	**»**	**400.000**
» agric. și domen.	**»**	**5.000.000**
» industr. și comerț.	**»**	**600.000**
	Total lei	**7.100.000**
	Total general lei	**374.400.000**

In afară de sumele de mai sus, se mai repartizează:

PENTRU OPERAȚIUNI DE ORDINE

MINISTERUL DE FINANȚE

Cheltueli ordinare	**lei**	**137.500.000**
» extraordinare	**»**	**34.000.000**
	Total lei	**171.500.000**

Se mai repartizează pentru plată în numerar de **CREANȚE DIN EXERCIȚII INCHISE**, următoarele sume maxime:

Min. apărării naționale	**lei**	**4.258.000**
» cultelor și artelor	**»**	**1.807.000**
» justiției	**»**	**13.000**
	Total lei	**6.078.000**

Angajările și lichidările se vor face în intervalul dela 5—30 Aprilie, iar ordonanțările dela 20—30 Aprilie 1938. In mod excepțional, pentru ministerul apărării naționale și ministerul aerului și marinei, ordonanțările se vor face dela 10—30 Aprilie 1938.

Cota apelor Dunării

IN PORTURILE ROMANEȘTI

	Porturile	4. IV.	5. IV
1	Baziaș	232	318
2	Drencova	280	276
3	Orșova	355	349
4	T. Severin	422	422
5	Cetatea	398	400
6	Calafat	390	390
7	Becnet	373	374
8	Corabia	350	353
9	T.-Măgurele	323	328
10	Zimnicea	385	395
11	Giurgiu	393	400
12	Oltenița	385	384
13	Călărași	354	3.2
14	Cernavodă	367	367
15	Hârșova	403	401
16	Brăila	352	370
17	Galați	357	355
18	Tulcea	231	231
19	Ismail	210	211
20	Chilia	128	—

Se importă 2,000 mașini de semănat

Ministerul agriculturei și domeniilor a întocmit un decret pentru importul a 2000 de mașini de semănat și a 200 de mașini de treerar, cari urmează a fi scutite de taxa vamală și de taxa ad-valorem.

Aceste mașini vor fi vândute agricultorilor.

„Ziua Reichului Germaniei mari"

BERLIN, 6. (Rador). — Dr. Ley, șeful Frontului Muncii germane, a publicat azi o proclamație intitulată «Ziua Reichului Germaniei Mari», în care convoacă pe toți muncitorii germani pe ziua de 9 Aprilie, între orele 11,55 și 12,5, când se va face un mare apel.

Proclamația declară că în după amiaza acelei zile nu se va lucra în nicio uzină germană.

BURSA

5 Aprilie 1938

CURSUL DEVIZELOR

Paris	**3,20—3.35**
New-York	**98—100**
Londra	**490—500.50**
Olanda	**54,80—55,80**
Elveția	**22,75—23,20**
Bruxelles	**16,65—17.—**
Varșovia	**18.65—19,05**
Italia	**5,19,66—5,19,66**
Pengoe	**22,50—27,50**
Viena	**23—24,50**
Kor.	**344—351**
Shilingi	**32—34**
Zloți	**32—34**
Rentenmark	**38—42**
Pengoe	**35—37**
Otomane	**120—130**
Lire sterline	**1070—1110**
Kc.	**5,75—6,25**
Elveția	**48—51**
Dinari	**4—4,50**
Italiene	**825—860**
Drachma	**145—165**
Viena	**21—23**

La cursurile de mai sus, se adaugă prima de 38%.

CURSUL OFICIAL AL MONEDELOR LA BANCA NAȚIONALA

Frcs. frcs.	**3,20—3,35**
Lira Palestineană	**491—501 (x)**
Kor Suedeze	**25,35—25,85 (x)**
Lira italiană	**519,66—519,66 (x)**
Zloți	**18,65—19,05 (x)**
Otomane	**82—83 (x)**
Belgas	**16,65—17 (x)**
Kc.	**3,44—3,51 (x)**
Schillingi	**23—24,50**
Elveția	**22,75—23,20 (x)**
Dolari	**182—192**
Olanda	**54,80—55,80 (x)**
Dinari	**28,98—3.05**
Pengoe	**26,50—27,50**
Drachma	**99,105—1.107**

La monedele mai sus însemnate (x) se adaugă un plus de 38% atât la vânzare cât și la cumpărare.

VALUTE EFECTIVE IN TARGUL LIBER

Franci francezi	**6.35—6.60**
Lire sterline aur	**1690—1740**
Dolari	**207—215**
Florin Olandez	**110—120**
Napoleon	**1324—1360**
Leva	**160—175**

Laboratoare de otravă: fabricele de apă gazoasă din Chișinău

Serviciul sanitar absent dela datorie. Pe mâinile cui este lăsată sănătatea cetățenilor din Chișinău

CHIȘINAU. — Cu tot sgomotul ce se face în jurul «activității» serviciului sanitar din capitala Basarabiei — zgomot mult pentru aproape nimic! — cu părere de rău trebuie să mărturisim că cetățeanul cu ochiul ager și gazetarul «neobligat», nu vede în ce constă «activitatea» armatei salariaților (medici și agenți sanitari) dela serviciul sanitar al municipiului nostru.

Dacă cineva face o raită prin orașul Chișinău — atât la suburbii, cât și la centru (chiar pe aci pe lângă primărie — are impresia că se găsește în... Honolulu.

Cu toate «zilele» și «săptămânile» destinate deparazitării și curățeniei, Chișinăul este un vast focar de infecție.

La oborul de vite: infecție! La abator: infecție!

La piața de carne și hala de peste: culmea murdăriei!

Și așa mai departe.

Fabricele de apă gazoasă

In special fabricele de apă gazoasă — se aude domnilor medici și agenți sanitari dela serviciul sanitar al Chișinăului? — sunt adevărate laboratoare de otravă.

Ani dearândul s'a scris și s'au produs dovezi de întocsicație, de pe urma consumării apei gazoasă, fără ca cineva — cineva dintre cei în drept, bineînțeles — să se sesizeze și să ia măsuri contra speculanților proprietari de fabrici.

Se zice că apa e dulce... de aceea nu se deranjează nimeni să cerceteze, să dreseze acte de contravenție și, în caz de recidivă, să închidă aceste așa zise fabrici de apă gazoasă.

Dar, totuși, ne întrebăm, încăodată: până când vom fi nevoiți să suportăm și să înghițim apa care conține elemente toxice — produsul celor 8 fabrici evreești?

Un funcționar intoxicat

Abia au început zilele călduroase și iată, s'a și produs un caz de intoxicație. D. Andrei Vizitiu, funcționar la prefectura jud. Lăpușna, consumând un pahar de cvas — fabricație «originală» a unui oarecare Tucherman, sau Covsman !? — s'a intoxicat și a fost nevoit să se interneze în spitalul central din localitate.

Victimile vor urma, zilnic, dacă onorații domni «activi» dela serviciul sanitar nu se vor trezi din inactivitate...

D. Const. Dardan, primarul Chișinăului — pe care-l cunoaștem ca om cumsecade: apărător al legilor — îl rugăm frumos să binevoiască a cerceta: care este motivul (noi îl știm) că organele sanitare văd, dar nu iau nici o măsură contra laboratoarelor de otravă, botezate fabrice de apă gazoasă?

S. F.

Asociația generală a inginerilor din România în fața marilor probleme tehnice naționale

Consiliul de administrație al Asociației generale a inginerilor din România A. G. I. R., întrunit în ședința săptămânală plenară sub președinția d-lui prof. ing. Mihail Manoilescu a hotărît următoarele:

1. Să elaboreze și susție în fața forurilor în drept un program general și național de lucrări publice, în cadrele principiilor fixate prin congresele anterioare ale inginerilor, program care să aibă de bază:

a) Coordonarea lucrărilor privind nevoile reclamate de economia țărei și apărarea națională și eșalonarea lor pe o perioadă de 5 ani, asigurând prin lege executarea și continuitatea.

b) Utilizarea exclusivă a muncei și geniului românesc în executarea acestui program.

c) Organizarea rațională și științifică a activității tehnice a statului pe baze pur naționale, dând valorilor și competențelor rolul de conducere și răspundere care să asigure aducerea la îndeplinire a programului.

2. Să continue cu toată puterea a susține traducerea în fapt a marilor revendicări inginerești:

a) Reglementarea purtărei titlului și exercițiului profesiunei de inginer, încadrând actualul proect în prevederile noului așezământ constituțional și asigurând românizarea profesiunei inginerești.

b) Reorganizarea și unificarea corpului tehnic român, care să asigure țărei o nouă viață de progres tehnic iar inginerimei românești un nivel de existență demn de omul care creiază națiunei sale elementele primordiale și reale de înălțare și cucerire de noui poziții pe scara umanității.

c) Să se unifice salariile pentru toți inginerii, luându-se deocamdată ca tip salariile inginerilor din MLP. Să se suprime măsura celor 2 ani vechime în grad pentru primirea sporurilor de avansare măsura fiind vexatorie și lovind numai pe ingineri.

d) Să se treacă la o mai dreaptă și echitabilă așezare a avansărilor lărgindu-se elementele de elită, ce prin o condamnabilă oprimare sunt ținute în stagii duble și triple peste stagiile prevăzute de lege.

Răspândiți „Buna Vestire"

RADU

EFTINEȘTE VIAȚA

CALEA VICTORIEI, 81

Lei	198	**Cămăși**	bărbătești calit. super.
Lei	250	**Cămăși**	bărbătești de poplin extra
Lei	368	**Cămăși**	bărbătești Dejalen l-a
Lei	104	**Chiloți**	bărbătești din gradel super.
Lei	34	**Ciorapi**	bărbătești superiori
Lei	20	**Batiste**	bărbătești
Lei	39	**Zefir**	prima pentru cămăși bărbăt.
Lei	59	**Poplin**	pentru cămăși bărbătești
Lei	98	**Dejalen**	l-a p-tru cămăși bărbăt.
Lei	39	**Gradel**	prima pentru chiloți bărbăt.
Lei	65	**Pânză**	150 cm. lat
Lei	115	**Chitfon**	220 cm. lat
Lei	24	**Șervete**	pentru masă 55/25
Lei	13	**Cârpe**	pentru bucătărie
Lei	39	**Costelina**	pt. rochițe și capoade
Lei	72	**Lainette**	pt. Rochii
Lei	119	**Perdele**	220 cm. lat
Lei	29	**Chiloți**	de damă
Lei	28	**Batist**	culori pt. lingerie de damă
Lei	20	**Pânză**	70 cm. lat extra
Lei	33	**Chifon**	80 cm. prima

„Politica forestieră națională"

Conferința d-lui inginer dr. Valeriu Dinu

Zilele trecute a avut loc la Cercul de studii forestiere, conferința d-lui dr. V. DINU, cu subiectul de mai sus și pe care o rezumăm succint:

Evoluția economiei forestiere a fost condiționată în fiecare țară de factorii naturali de populație și de destinele sale schimbătoare.

Cu excepții neînsemnate toate țările lumii au parcurs acelaș drum în ceeace privește gospodărirea pădurilor, evoluând cu intensități diferite prin următoarele *etape:* a) *Folosința neregulată a pădurilor* sau *etapa lemnului* adică durata de timp cât interesul este circumscris la *«produs»*, fără să existe nici o preocupare relativ la pădurea propriu zisă. b) *Exploatarea industrială a pădurilor*, epoca de nestânjenită dominare a *«capitalismului» forestier*, stimulat de *concepțiile economice «liberaliste»* și c) *Folosința continuă* sau *etapa economiei forestiere*, bazată pe cunoștinți științifice de cultură și valorificare rațională a pădurilor.

O delimitare indirectă a etapelor de evoluție face scriitorul german SCHENCK, prin următoarele *trei genuri de politică forestieră* manifestate în decursul timpului; a) *Politica forestieră destructivă;* b) *Politica forestieră conservatoare* și c) *Politica forestieră constructivă.*

Evident, că aceste trei tipuri încadrează aproape numai etapele (b) și (c) din prima clasificare, de oarece e greu să se creadă că în lunga evoluție a pădurilor sub regimul «folosinței neregulate» au existat preocupări de politică forestieră.

In epoca noastră se petrece fenomenul de covârșitoare importanță al cristalizării economiilor forestiere *naționale*. Celor trei etape de evoluție a economiei forestiere, mai sus menționate, li se adaogă astfel *o a patra*, pe care literatura germană o numește: *«Stadiul organic, național economic, al economiei forestiere bazate pe continuitate»*.

Această etapă a început în Germania odată cu *regimul politic al național-socialismului*, poate fi identificată în *Italia Mussoliniană* și chiar în *Statele Unite ale Americii.*

Considerată doctrinar, etapa politicii forestiere naționale, se caracterizează prin: 1) *Subordonarea țelurilor urmărite de proprietarul forestier, rosturilor mari pe cari pădurea le îndeplinește față de totalitatea națională, permanentă* și 2) *Concepția organică a pădurii*, ca fiind o *comunitate naturală* de viață.

Subordonarea întregei economii forestiere a unei țări aceluiaș țel unic și etern: *națiunea*, elimină numeroasele categorii de interese, corespunzătoare formelor de proprietate și *detronează* din poziția dominantă de până acum, vechiul principiu al *«rentabilității»*.

Toate categoriile de proprietate forestieră: Stat, particulară, comunală, instituții etc., sunt încadrate în noul sistem național de politică forestieră, cu obligații comune, după împlinirea cărora proprietatea poate satisface interesele proprii.

Principiile axiale de realizare a celor mai sus enunțate sunt: *continuitatea* și *randamentul economic maxim.*

Conferențiarul examinează pe larg consecințele ce decurg din această modificare a concepțiilor față de economia forestieră, insistând asupra obiectivelor care trebuiesc atinse pentru a face ca economia forestieră națională *să corespundă rosturilor ei moderne.* Preocupările politicei forestiere naționale se concentrează asupra următoarelor *obiective:* asigurarea situației economice a proprietarului, ridicarea productivității forestiere, asigurarea continuității, folosirea cât mai bună a materialului produs și repartiția justă a producției forestiere. După o examinare documentată a tuturor acestor obiective, conferențiarul desbate *problema organizării administrative* care să coordoneze și să realizeze influențarea sectoarelor componente. In *concluzie*, insistă asupra: *independenței și unității organice a economiei forestiere*, căreia îi trebuesc reunite domeniile acum izolate administrativ: vânătoarea, piscicultura în apele de munte, protecția naturii și economia lemnului. Numai astfel se poate trece la creiarea uni organizații puternice și autoritare care să răspundă în fața națiunei de împlinirea rațională, metodică a rosturilor ce politica forestieră modernă le-a aplicat. La *discuțiuni* d-l profesor *V. N. Stinghe* a complectat, făcând și judicioase observații critice a conferinței *elogiată* de d-sa.

Foto Carpați
MAGAZINUL ROMÂNESC
Developează mărește reproduce
Aparate și articole pentru amatori
Toate mărcile
Edgar Quinet, 5. Telefon 555-74
alături de Capșa
TITUS PILESCU

Șezătoarea cercului cultural al Casei de Credit P. T. T.

Sâmbătă 2 Aprilie a avut loc în sala Cercului Cultural al Casei de Credit PTT (lângă teatrul Alhambra) a patra șezătoare artistică culturală cu programul următor:

D. av. Nistor Nicolaescu în cuvântul de deschidere a vorbit despre «Psihoza manifestațiunilor culturale la PTT».

Părintele paroh Dumitru Popescu de la biserica Sf. Dumitru a conferențiat despre «Rostul șezătorilor culturale».

D-ra Neli Pinciu, voce, acompaniată la pian de d. Vintilescu a cântat din compozițiile lui Dima; d. Ilie Pop a recitat versuri de Th. Speranță; d. Stănescu Cerna dela Opera Română a cântat bucăți din George Ștefănescu și Oscar Spirescu; d. Vintilescu la pian, a executat Rapsodia Română de George Enescu.

La urmă d. Ilie Pop a făcut comunicări anunțând pentru Sâmbătă 9 Aprilie a. c. la ora 5,30 după amiază a cincea șezătoare artistică culturală într'un cadru religios, când se va juca de către trupa direcției culturale a Primăriei Municipiului piesa: «Misterul flăcărilor dela Costești, de d. Const. Mărculescu; restul programului fiind complectat cu recitări, canto și corul Casei de Credit PTT.

Va conferenția părintele Dumitru Popescu.

VIZITAȚI MAGAZINELE DIN «GHIDUL COMERȚULUI ROMANESC» CARE APARE IN FIECARE VINERI.
VEȚI CAȘTIGA: TIMP, BANI ȘI CALITATE.

Incurajați Comerțul Românesc
Cumpărând cămăși, cravate, pijamale
Specialist în lingerie după măsură
Concurează cu 20% toate magazinele cu aceleași articole
„Niky"
DUMITRU BORCEA București Tel. 3.51.66 Calea Victoriei 114

Pentru combaterea
Reumatismului
luați în fiecare dimineață „mica doză zilnică" de
SĂRURI KRUSCHEN
Kruschen conține toate sărurile necesare organismului Dv. pentru o bună stare generală. Kruschen acționează pe cale naturală și asigură astfel eliminarea acelor toxine care sunt principala cauză a obesității. Milioanele de oameni din toate colțurile lumii, iau aceste săruri. Urmați exemplul lor și luați și Dv. în fiecare dimineață Kruschen și vă veți simți mai bine ca oricând. Flaconul mare 98 lei — cel mic 60 lei.

LA DURERI
de cap, nevralgii, gripă, reumatism întrebuințați numai
Antinevralgic Dr. Nanu-Muscel
în cutii originale, conținând 2 buline și numai cu semnătura doctorului.
Depozit Farmacia N. POPOVICI
București, Calea Rahovei 265

LOC CENTRAL LINIȘTIT
Stradă răspunzând în Calea Victorie
Sup. 700 m. p. **Vând 3.500 m.**
ISTPRAVNICU
Str. Th. Șerb. (Arad)

E UN PRODUS - »Bayer«

VIZITAȚI CU INCREDERE
Magazinul românesc de ceasornicărie și bijuterie
Ceasornicăria „Princiară"
ȘTEFAN DRAGOMIRESCU
Str. Brezoianu No. 13
Reparațiuni de precizie

Vestminte, obiecte bisericești. bijuterii „unirea"
Constantin P. Mateescu, Str. Carol, 9
Telefon 478/50

Elegant Solid și Eftin

Magazinul I. ANDREI
Str. Smârdan No. 11
Vis-a-vis de Banca Națională (în gang)
Toată încălțămintea e confecționată în atelier propriu, cu material de primă calitate

CALENDAR

Miercuri 6 Aprilie 1938

ORT.: Sf. Eutichie Patriarhul Constantinopolului († 582) Denii.
CAT.: Sf. Sixt I Papa.

Răs. soarelui 5.48.
Apusul soarelui 18.46.

Teatre

OPERA ROMANA: Povestirile lui Hoffman.
TEATRUL NAȚIONAL: Regele Cristina.
STUDIO-UL TEATRULUI NAȚIONAL: Timpuri grele.
TEATRUL LIGII CULTURALE: Hamlet.
MODERN: Trenul fantomă
TEATRUL COMOEDIA: Ionescu G. Maria.
TEATRUL REGINA MARIA: Ferestrele albastre.
TEATRUL LIBER: Miss Romania.
CIRCUL BARNUM (Piața Vitan-Dudești): Program de atracțiuni.

Teatrul ALHAMBRA Duminecă MATINEU și SEARA
Crimă și Pedeapsă cu **Ion Aurel Manolescu**
dela Teatrul Regina Maria
Telefon: 4-12-86

Cinematografe

ARO: Nostalgie și jurnal.
CAPITOL: Prizonierul din Zenda, jurnal și complectare.
CARLTON: Dansatoarea roșie, jurnal și complectare.
SCALA: A noastră e noaptea și jurnal Paramount.
SELECT: Necunoscuta.
SAVOY: Suflete împietrite, jurnal și complectare.
TRIANON: Monumentul indian și jurnal Paramount.
FORUM: Contesa Valevska și Viața ușoară.

AZI PREMIERA

IN FIECARE ZI

CITTY: India în flăcări și Sclavele albe.

ULTIMA ORA

La Cameră s'a strigat:

„Guvernul Blum urmăreşte deslănţuirea revoluţiei economice şi financiare în Franţa"

Numeroase grupări de opoziţie vor vota contra. Măsurile guvernului sunt anti-constituţionale

PARIS, 5 (Rador). — Camera a început, azi după amiază, discuţia proectului financiar al guvernului.

D. Jammy Schmidt, raportorul legii, stărueşte asupra gravităţii situaţiei şi reaminteşte că guvernul a fixat la 50 miliarde totalul sarcinilor tezaurului pe anul în curs

Dacă se scot sarcinile suportate până acum, va trebui ca până la sfârşitul anului să se facă faţă unei cheltueli de 25 miliarde.

Raportul arată apoi că guvernul este nevoit să se gândească la o contribuţie excepţională asupra capitalului pentru patrimoniile mai mari de 150.000 franci.

Un deputat întrerupe, spunând: «Aceasta insemnează furt».

Continuându-şi expunerea, d. Schmidt adaugă: Este posibil ca în decretul pe care-l va da guvernul să ridice plafonul capitalului scutit. Oratorul enumeră apoi diferitele măsuri examinate în expunerea de motive prin care se acordă guvernului depline puteri.

Raportul este întrerupt în mai multe rânduri de deputaţii dreptei pe cari d. Herriot, preşedintele Camerei, îi invită să păstreze linişte.

După ce aduce un omagiu curajului primului ministru, d. Jammy Schmidt cere în numele comisiunii financiare adoptarea proectului.

A luat apoi cuvântul d. Montigny, deputat de opoziţie, care declară că chiar dacă proectul ar fi potrivit, el n'ar putea fi rodnic în climatul politic al guvernului actual.

D. LEON BLUM

Revoluţie economică şi financiară

Oratorul susţine că prin acest proect se tinde *«la organizarea unei adevărate revoluţii economice şi sociale în chipul cel mai legal»*, adăugând că prin astfel de mijloace a pierit republica germană pe vremuri.

Deputatul opoziţionsit afirmă deasemeni că proectul este contrariu programului electoral al Frontului popular, critică aspru contribuţia extraordinară asupra capitalului şi subliniază că guvernul promite pensii pentru lucrătorii bătrâni numai atunci când va avea resurse create prin reîntremarea economiei.

Şedinţa devine extrem de tumultoasă, deputaţii dreptei şi stângei invectivându-se reciproc. D. Herriot este nevoit să suspende şedinţa, deoarece la un moment dat cu greu a putut fi evitată o ciocnire între cele două tabere.

Şedinţa este reluată la ora 16 şi 50. Preşedintele cere deputaţilor să-şi păstreze calmul şi să respecte demnitatea pe care împrejurările o impun Camerei

Vorbeşte d. Blum

După această intervenţie a d-lui Herriot, se urcă la tribună, aplaudat de deputaţii stângei, d. Leon Blum, preşedintele consiliului de miniştri.

D. Blum a ţinut să mulţumească mai întâi raportorului pentru «curagioasa apărare» pe care a luat-o proectelor guvernului. Preşedintele consiliului a subliniat că atât el, cât şi colegii săi nu au pus la elaborarea proectelor nici o prejudecată, nici o grijă de a place sau de a displace prietenilor sau adversarilor.

Oratorul atrage atenţia Camerii asupra inconvenientului pe care-l prezinta instabilitatea guvernelor. Dela 1924 şi până acum această instabilitate a guvernelor s'a datorit exclusiv instabilităţii financiare. Nu s'a produs nici o criză ministerială care să nu fi avut ca motiv dificultăţile financiare.

D. Blum subliniază apoi că situaţia financiară şi economică depinde şi de situaţia internaţională. Criza internaţională a silit Franţa să angajeze noui cheltueli.

Preşedintele consiliului arată cât sunt de importante unitatea şi echilibrul budgetar, prin înglobarea în budget a cheltuelilor permanente pentru apărarea naţională şi a cheltuelilor de investiţie pentru construirea de şcoli.

Suma totală a contribuţiei extraordinare asupra capitalului urmează să fie de 11 până la 20 de miliarde de frnci, plătibile în patru sau zece ani.

Sfârşitul discursului a fost aplaudat de comunişti, socialişti, precum şi de câţiva radical-socialişti.

Preşedintele a ridicat apoi şedinţa până la ora 21,30.

MASURILE GUVERNULUI SUNT ANTI-CONSTITUŢIONALE

PARIS, 6 (Rador). — Senatorii radical-socialişti s'au întrunit, azi după amiază, pentru examinarea proectului financiar al guvernului.

Cu acest prilej s'a procedat la un larg schimb de vederi la care au lat parte d-nii Caillaux, preşedintele comisiunii financiare a Senatului şi Abel Gardey, raportorul comisiunii.

Senatorii radicali-socialişti au hotărît, în unanimitate, să însărcineze pe d. Delthil de a aduce la cunoştinţă d-lui Daladier, preşedintele partidului radical-socialist, atitudinea senatorilor radicali-socialişti, atrăgând atenţia d-lui Daladier asupra faptului că unele din măsurile pe care-şi propune să le ia guvernul ar fi considerate de senatori ca anti-constituţională.

CONTRA PROECTULUI

PARIS, 5 (Rador). — Următoarele grupări de opoziţie din Cameră: Alianţa republicanilor de stânga şi a radicalilor independenţi, republicanii independenţi şi Acţiunea socialistă, precum şi democraţii populari au hotărît, în unanimitate, să voteze împotriva proectului financiar al guvernului.

Fostul ministru de finanţe Marchandeau a formula însă o critică foarte aspră la adresa proectului, declarând, între altele, că măsurile pe care guvernul are intenţia să le i ar duce la o inflaţie de 40 miliarde franci.

D. BLUM ESTE RASPUNZATOR DE CRIZA FINANCIARA

PARIS 6 (Rador). — Toate ziarele de aseară primesc cu ostilitate proectele financiare ale d-lui Blum.

Astfel «L'Information» subliniază că măsurile d-lui Blum ar aduce o transformare complectă în structura economică a Franţei.

«Le Temps» se teme de o inflaţie formidabilă.

«Journal des Debats» declară că singur d. Blum este răspunzător de această criză financiară.

DELA PALAT

COMUNICAT Nr. 41

Mareşalul Curuţii Regale comunică următoarele·

In ziua de Marţi 5 Aprilie 1938, a avut loc la Palatul Regal un dejun la care au luat parte:

MAIESTATEA SA REGELE,

MARIA SA MARELE VOEVOD,

d-nii: general de divizie Partenie Ilie, general de divizie Ciupercă Nicolae, general Dragomirescu Hariton, general Leventi Gheorghe, general Seb Teodor, general magistrat Manolache C., int. general Nicolaescu Al., Comodore Gheorghiu Alex., gen. Craioveanu Edvin, gen. Apostolescu C., gen. Mitrănescu Florea, col. Cealâc Gh., col. Buniş Const., col. Vasiliu Răşcanu C., col. Ionescu-Munte Sebastian, col. Arabu Dumitru, col. Marinescu Alex., col. Niculescu Radu Cociu, comandor Panteli Gheorghe, col. Arhip Filip, col. Tomaide Gheorghe, col. Ciurea Tudorancea, col. Dobjanski Raul, col. ing. Vasiliu Dumitru, col. Pastia Alex., col. Munteanu Gheorghe, comandor aviator Ionescu Emanoil, lt.-col. Dumitriu Adrian, lt.-col. Popescu Dumitru, lt.-col. Cosma Gheorghe, lt.-col. Manassian Mircea, lt.-col. Dumitrescu Anton, lt.-col. Popescu Ioan, cpt. comandor aviator Rösler Frederich şi adjutantul regal de serviciu.

După amiază, la ora 16, Majestatea Sa Regele a primit în audienţă de plecare pe Excelenţa Sa Baronul Eugen Hauenschield, fost ministru al Austriei la Bucureşti.

La ora 18, Maiestatea Sa Regele a vizitat pe d. mareşal Alexandru Averescu, care se află suferind.

Fostul ministru liberal C. Xeni Zender arestat şi dus cu duba la Văcăreşti

După cum anunţăm şi în altă parte a ziarului nostru, instrucţia în afacerea traficului cu aur a continuat toată noaptea.

La orele 5 dim. d. prim procuror G. Macarovici a deschis acţiune publică contra a 12 persoane printre care figurează şi fostul ministru C. Xeni, vinovat de contravenţie la legea şi regulamentul devizelor precum şi la decretul pentru circulaţia metalelor preţioase, făcându-se aplicarea art. 101 al. 3 din codul penal.

D. Xeni, fost ministru şi-a mutat domiciliul la Văcăreşti

S'au emis mandate de arestare pentru 9 dintre contrabandişti. Dintre aceştia sunt în ţară numai următorii: Constantin Xeni, M. Gârlişteanu, Dimitrie Zahareanu, I. Treitenbrot-Triteanu şi Stela Melun Solomonovici.

La orele 5½ dim. fostul ministru liberal Constantin Xeni — Zender — împreună cu ceilalţi arestaţi, a fost transportat cu duba prefecturei de poliţie şi depus în închisoarea Văcăreşti.

Conferinţa miniştrilor de externe ai ţărilor nordice

OSLO, 6. (Rador). — Miniştrii de externe ai Norvegiei, Danemarcei, Suediei şi Finlandei, au ţinut eri o şedinţă comună, iar aseară au vorbit pe rând în faţa microfonului postului de radio din Oslo, subliniind amiciţia ce domneşte între cele patru naţiuni.

Conferinţa celor patru miniştri de externe ai ţărilor nordice se situează în cadrul conferinţelor ce se ţin de câţiva ani între titularii politicei externe a ţărilor de mai sus.

Dela actuala conferinţă nu se aşteaptă nici o hotărîre deosebită.

Se crede că în această sesiune, conferinţa se va ocupa în special de nouile aspecte sub care trebuie privită chestiunea neutralităţii.

Tragica sinucidere a fostului ministru Al. Buzdugan

Astăzi de dimineaţă s'a sinucis la locuinţa sa din calea Victoriei 112, fostul ministru plenipotenţiar Al. Buzdugan.

Se ştie că Buzdugan fusese implicat în afacerea contrabandei de aur, şi pus sub urmărire.

Deprimat de întorsătura nefastă a cercetărilor parchetului şi mustrat de conştinţă, Buzdugan a preferat să-şi ridice viaţa.

Directorul general al învăţământului primar a fost înlocuit

Ministerul educaţiei naţionale a dat o decizie prin care d. Petre Ghiţescu este desărcinat din postul de director general al învăţământului primar-normal şi delegat inspector general al învăţământului normal.

Prin aceiaşi decizie a fost delegat cu conducerea direcţiei generale a învăţământului primar-normal d-nul Stanciu Stoian, profesor la liceul din Câmpina.

S'a interzis strângerea fierului vechi

Printr'un ordin al ministerului de interne, a fost oprită cu desăvârşire strângerea fierului vechi, de către persoane cari nu exercită în mod obişnuit şi permanent astfel de comerţ.

Contravenienţii vor fi aspru sancţionaţi.

Negocierile dintre guvernul ceh şi partidul german al Sudeţilor

PRAGA, 5 (Rador). — Ziarul «Venkov», organul partidului agrar al cărui vice preşedintele este d. Hodza, şeful guvernului, este informat că negocierile dintre guvernul cehoslovac şi partidul german al sudeţilor ar cuprinde următoarele puncte:

1) Se va proceda la alegeri comunale. Aceste alegeri se vor desfăşura probabil în mai multe etape.

2) Se vor revizui măsurile pentru importul în Cehoslovacia al ziarelor şi cărţilor din Germania, şi viceversa.

3) Se va acorda o amnistie de care vor beneficia aproximativ 900 persoane.

4) Se va acorda autonomie şcolilor.

5) Se va proceda la o nouă delimitare mai limpede a circumscripţiilor cehe şi a celor ale minorităţilor germane, creîndu-se totdeodată o organizaţie centrală pentru aceste circumscripţii.

6) Se va stabili întrebuinţarea limbii germane în anumite cazuri cu deosebire în chestiunile administrative.

Partidul german al sudeţilor va răspunde săptămâna aceasta la proectele formulate de d. Hodza în cursul negocierilor de săptămâna trecută

Comunicaţiile dintre Catalonia şi Valencia sunt complect tăiate

Oraşul Tortosa a fost complect încercuit. Populaţia din Barcelona cere capitularea

SARAGOSSA 6 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Pentru a cuceri oraşul Tortosa, trupele naţionaliste au efectuat o mişcare de împresurare dela nord la vest şi apoi spre sud. Comunicaţiile între Catalonia şi Valencia sunt complet întrerupte.

Şoseaua de pe coasta mării se află sub focul permanent al bateriilor naţionaliste, în timp ce escadrilele naţionaliste sboară deasupra ei, atacând cu mitralierele coloanele guvernamentale care se retrag în debandadă. O coloană compusă din 20 autocamioane a fost distrusă.

Trupele generalului Aranda şi-au continuat înaintarea spre coastă în sectorul Morella.

SARAGOSSA, 6. (Rador) — Corespondentul Agenţiei Havas transmite:

Pe malul stâng al râului Segre, activitatea guvernamentalilor a fost mult mai mică, azi dimineaţă, decât eri. Bombardamentul de artilerie şi focul de mitraliere au devenit intermitente.

Trupele naţionaliste care au trecut eri pe malul stâng al râului Segre, dincolo de Fraga, au înaintat şi înaintează şi acum spre nord-est, sprijinite de artileria care ocupă poziţii pe malul drept.

Câteva sute de locuitori din Lerida, cari se ascunseseră în împrejurimile oraşului în timpul luptelor, s'au înapoiat azi dimineaţă la casele lor.

Echipe de lucrători curăţă străzile de dărâmături, iar jandarmii asigură ordinea.

TEROARE ŞI PANICA LA BARCELONA

HENDAYE, 6 (Rador). — Agenţia Stefani află din Barcelona că în capitala catalană domneşte o adevărată panică, accentuată mai ales prin faptul că se aşteaptă intrarea neîntârziată a naţionaliştilor în Tortosa. Inutilitatea rezistenţei devine tot mai evidentă.

Pe ziduri sunt găsite în fiecare dimineaţă în diferite cartiere ale oraşului afişe anonime prin care guvernul şi comandamentul militar sunt somate să se predea generalului Franco.

A fost arestat şi mareşalul Budienny

MOSCOVA 6. (Transconti). — Din cauză că mareşalul Budienny nu a mai fost văzut în public, iar portretele sale au fost extrase din comerţ, circulă svonuri că a fost arestat.

*

MOSCOVA 6 (Transconti). — Bulganin, preşedintele consiliului rusesc al Comisarilor şi al comisiunei afacerilor străine a sovietului naţionalităţilor, a fost arestat. Bulganin a fost anterior preşedinte al consiliului municipal din Moscova.

INFORMAŢIUNI

Cele două ediţii ale volumului d-lui prof. M. Manoilescu «Le siècle de Corporatisme» fiind epuizate zilele acestea editorul Alcan din Paris a propus d-lui prof. Mihail Manoilescu publicarea unei a treia ediţii care va apare în curând.

———

D. colonel C. Z. Vasiliu, fost subinspector general al jandarmeriei, a fost înaintat la gradul de general de brigadă cu vechimea din 10 Maiu 1934.

———

Programul de Joi 7 Aprilie, al posturilor noastre de Radio, va fi consacrat comemorării Reginei poete Carmen Sylva.

Programul închinat marei Regine poate se va încheia cu un concert coral şi instrumental, alcătuit din piesele muzicale preferate de Regina Elisabeta.

———

Prin noua întocmire a Municipiului Bucureşti, se va desfiinţa autonomia sectoarelor, care vor rămâne simple oficii de stare civilă.

Direcţiile tehnice vor fi unificate.

———

D. Const. Cesianu ataşat de legaţie, a fost numit director de cabinet al d-lui ministru de externe N. P. Comnen.

———

Societatea de neurologie va ţine şedinţă Joi 7 Aprilie ora 9 dimineaţa la spitalul Colentina.

———

Luni au fost autentificate la Tribunalul Ilfov, actul constitutiv şi statutele Institutului de studii şi educaţie muncitorească.

———

Familia Cantacuzino anunţă rudele, prietenii şi camarazii că in ziua de Sâmbătă 9 Aprilie, ora 11 dim. se va oficia la biserica Sft. Ilie Gorgani parastasul de 6 luni al în veci neuitatului general Gheorghe Cantacuzino.

———

D. prof. universitar A. Popovici-Bâşnoşanu a fost delegat reprezentant al ministerului educaţiei naţionale în consiliul de administraţie al aşezământului naţional pentru cultură şi binefacere «Ion Stănescu» din Bucureşti.

———

«Monitorul Oficial» de azi publică decretul regal prin care se acordă titlul definitiv unui număr de profesoare şi profesori din învăţământul secundar care până acum funcţionează cu titlul provizoriu.

Teroare împotriva grecilor din Rusia

MOSCOVA 6 (Transconti). — Autorităţile sovietice au procedat la un pogrom în masă al Grecilor din Sudul Rusiei. Sunt arestaţi mii de greci. Se stie acum că moartea subită şi nelămurită încă a ministrului plenipotenţiar grec Nikolopulos este în strânsă legătură cu aceste progromuri. Neputând salva pe compatrioţii săi din ghiarele U.P.G.O. (GPU), Nikolopulos s'a sinucis, după ce căzuse într'o gravă stare de nervi. Autorităţile sovietice pentru a ascunde adevărul au declarat că motivul morţei a fost boala de cancer.

Greva ia proporţii în Franţa

PARIS 6 (Rador). — Conflictele sociale din metalurgie, care păreau să se apropie de o soluţionare, au reisbucnit în cursul după amiezii cu o furie şi mai mare.

Fabricile de radiatoare pentru automobile «Chausson», fabricile de avioane «Caudron», fabricile de motociclete «Chaise», precum şi fabricile de automobile «Rosengart» şi «Panhart et Levassor» au trebuit să-şi închidă porţile, lucrătorii declarând greva.

Numărul noilor grevişti este deocamdată de 5.000.

Guvernul egiptean a demisionat

CAIRO 6 (Rador). — Guvernul a demisionat în urma alegerilor parlamentare.

In urma reluării relaţiilor diplomatice polono-lituaniene, ministrul lituanian Oberst Scripa (x) a sosit la Varşovia

„Am restabilit unitatea unui popor"

Cuvântarea d-lui Hitler la Innsbruk

VIENA, 6 (Rador). — Cancelarul Hitler a sosit eri la Innsbruck, unde populaţia i-a făcut o primire foarte călduroasă.

Fuehrerul a pronunţat discursul său în favoarea plebiscitului în sala cea mare a Expoziţiei, ocupată până la ultimul loc. Asistenţa a întrerupt foarte des, cu entuziaste aclamaţii, cuvântarea d-lui Hitler.

Cancelarul Hitler a arătat că adevărata forţă este coordonarea acţiunei cetăţenilor într'o voinţă unică.

După ce s'a ocupat de soarta celor 10 milioane de germani ce au dreptul să dispună de propriul lor destin, dar cărora li s'a creiat o «situaţie tragică», oratorul a spus:

«După 10 Aprilie toată omenirea va şti că în ziua de 13 Martie un singur om a restabilit unitatea unui popor şi că o lună mai târziu poporul a confirmat increderea sa în acest om».

In tot cursul serii populaţia Tirolului a aprins focuri pe munţi în semn de omagiu pentru Fuehrerul-Cancelar.

TIPARUL INSTITUTULUI DE ARTE GRAFICE «EMINESCU» S. A., STR. ING. ANGHEL SALIGNY, 2 TELEFON 3.26.68, Redactor-responsabil : V. Olaniuc-Stere.